

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

SVĚT RÝMAŘOV

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 7/2018

vyšlo 6. 4. 2018

cena 15 Kč

**Na radnici se křtila obrazová kniha
Stopy víry v krajině**

**Zástupci města přivítali nově
narozené občánky**

ročník XX.

**Nedělní škola řemesel ve Stránském
připravila Velikonoční dílnu**

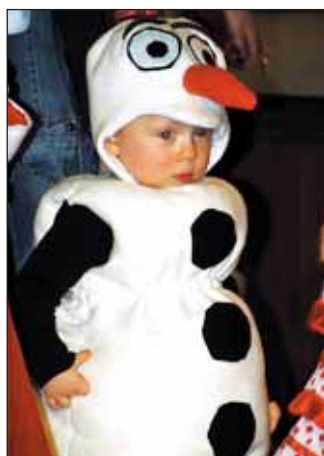

**Jindřich Štreit zahájil na gymnáziu
výstavu Interpretace nadějí a snů**

**Handicapovaní kuželkáři uctili památku
kamaráda**

DĚTSKÝ KARNEVAL S VEČERNÍČKEM V SVČ

Jarní vítání nových občánek města

Zleva Tobiáš Králík, Filip Galíček, Noel Dubec, Anna Majdlochová, Sebastián Šmíd, Ema Wojnarová, Daniel Rapčan, Petr Machalíček, Nela Jahodová a Tomáš Skoumal

Zleva Šimon Bonk, Tereza Klusáková, Tomáš Znojil, Teodor Skoupil, Eliška Venclíková, Leontýna Kulichová, Ana Kanalošová, Sebastián Fojtík, Jan Vasaráb

Pár slov... o vizi minulosti

Je to něco málo přes rok, co jsem v těchto místech dala průchod svým (poněkud skeptickým) úvahám o naší možné budoucnosti. Dnes ráno mi mladší dcera položila otázku, zda mě víc baví budoucnost, nebo minulost. Moje vyhýbavá odpověď, že budoucnost ještě neznám, a tak nevím, jestli mě bude bavit, mě dovedla k otázce, jak je to s minulostí. Copak tu znám dobře? A to nemyslím tu velkou, vzdálenou, historickou, ba prehistorickou, jejíž úplné a objektivní poznání je omezeno množstvím dochovaných dokladů a svědectví, ale i zprostředkováním, interpretací toho, kdo ji vykládá. Myslím tu osobní. Paměť je přece děravá.

Nejen děravá, i šalivá. Paměť si často představujeme jako jakousi zásobárnu informací, z níž se – kvůli zachování kapacity – občas usype něco nepotřebného, na způsob koše v počítači. Psychiatr Radkin Honzák ovšem připodobňuje ukládání vzpomínek v mozku spíš k nákupu, „jehož jedna část je v lednici, druhá ve špajzu, brambory jsem dal do sklepa a noviny leží na skřínce v předsíni. Když mi špajz a sklep vykradou, obojí sice doplním při příštím nákupu, ale už to není tatáž mouka, ani tytéž brambory.“ (Viz jeho blog na Aktuálně.cz: *Ta paměť, ta zatracená paměť...*, 10. 5. 2015, nebo *Ztracen v obchodním domě se vzpomínkami*, 20. 11. 2013, případně jeho příspěvky o paměti v časopise *Vesmír*.)

Paměť si totiž prázdná místa doplňuje. Tam, kde chybí vzpomínka nebo její součástka (třeba barva oblečení konkrétní osoby), mozek dodá náhradní. Může za tím být prostý omyl, chybná asociace, nedůležitost detailu, který zkrátka neutkvěl, ale třeba i trauma vedoucí k závažnému potlačení vzpomínky. A nemusí to být zrovna tragický zážitek z raného dětství, co vede paměť k mlčení a šalbě.

Lidské vědomí přirozeně vytěšňuje nepřijemné zážitky, respektive zahání je do nevědomí, kde nejsou tolik na očích. Po ruce tak zůstane hlavně ty příjemné, což ústí v nostalgii, teskné vzpomínání na staré dobré časy, na to, jací jsme byli za mlada (zatímco ta dnešní mládež...), nebo dokonce jak za „totáče“, za první republiky, ba za Rakouska-Uherska bylo dobře.

I mně se ve vzpomínkách místa mého dětství vyjevují zásadně zalitá sluncem (ne, fakt, nikdy nepršelo, a když ano, tak to bylo dobrodružství), zimy zásadně dokonale zasněžené (ne, fakt, nikdy nebyl holomráz ani mlhy nebo břečka, a když ano, tak to bylo dobrodružství), vztahy mezi lidmi harmonické a život bezstarostný (ne, fakt, a když výjimečně ne, tak to bylo dobrodružství). Paměť je děravá a krátká.

Člověk by snad mohl předejít potížím s pamětí, kdyby si od útlého mládí vedl deník a do něj pravidelně a podrobně zaznamenával. Taková záložní paměť. Když už si lidé všechno fotí a natáčejí, proč si to také nezapisovat? Jenže – ani konfrontace s autentickými záznamy člověku nezaručí, že si minulost vybaví přesně. Ve chvíli zaznamenávání to totiž ještě minulost není, chybí jí souvislosti a nadhled, jenž přichází později. Tutéž situaci vnímáme jinak jako sedmiletý capart a jinak po letech, jako čtyřicátník. A to, co kdysi, v aktuální chvíli, je-

vilo se bezvýhodným dramatem, s odstupem času poslouží jako zábavná historika. Po bitvě je každá paměť generál.

Krátkou, děravou a shovívavou paměť bychom si snad odpustili. Ostatně je v tom i cosi obranného, co nás chrání před pádem do skepse a ztrátou životního smyslu. Výzkum lidského mozku ovšem dospěl už tak daleko, že je možné nejen sledovat, jak probíhá zápis paměťových stop a jak si vědomí vyvolává obraz minulosti, ale i vkládat do paměti vzpomínky falešné. To, co se ve filmu *Počátek* (*Inception*) Christophera Nolana zdálo být fascinující fikcí, je realitou psychologických experimentů, během nichž se podařilo pokusné osoby poměrně jednoduše přesvědčit, že v dětství prožily situace, které se ve skutečnosti vůbec nestaly. A to tak dokonale, že osoby vzpomínku bránily jako vlastní i poté, co jim experimentátoři prozradili, že šlo o lež.

Psychoterapie naruby, jejímž cílem není vypátrat zasutou vzpomínku, ale naopak implantovat novou, nebo dokonce výzkum genetikých manipulací neuronů, který rovněž úspěšně probíhá (zatím na hlodavcích), jsou dosud nástroji v rukou vědců. Jako jiné převratné objevy však mohou být potenciální zbraní v rukou politiků. Možná už brzy budou média informovat nikoli o útoku bojovými plyny, ale jedovatými vzpomínkami. ZN

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Na radnici se křtila obrazová kniha <i>Stopy víry v krajině</i>	str. 5
Termíny jarních mobilních svozů	str. 5
Rýmařovské nádraží by mělo za dva roky projít rekonstrukcí	str. 6

Zdravotnictví

Ke zdravému životnímu stylu pomůže nová poradna Podhorské nemocnice	str. 6
---	--------

Školství

Zápis do mateřské školy v Rýmařově	str. 7
Zimní olympiáda základních škol v alpských disciplínách a Ski & Snowboard Open Annaberg 2018	str. 8
Festival souborů ZUŠ Rýmařov 2018	str. 9
Výklad nadějí a snů v galerii gymnázia	str. 9

Městská knihovna

Třetí Noc deskových her	str. 15
-------------------------------	---------

Organizace a spolky

Pomozte rodinám s vážně nemocnými dětmi	str. 16
---	---------

Z okolních obcí a měst

Když učitelé soutěží aneb Škola hrou ve století informatiky	str. 17
---	---------

Z historie

Rýmařovští hrnčíři od gotiky k renesanci I. Keramika rýmařovského středověku	str. 18
--	---------

Můj šálek čaje – nová generace

Robin Cook: Blízký konec	str. 20
--------------------------------	---------

Kam na výlet

Hřebenovkou k Červenohorskému sedlu (2)	str. 22
---	---------

Zajímavosti z přírody

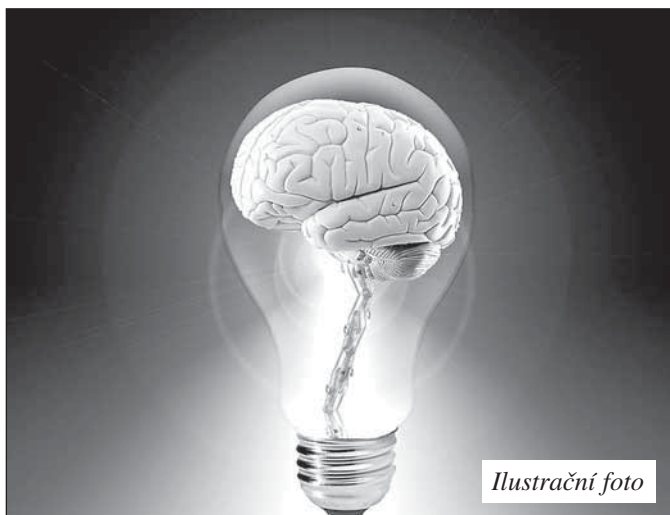
Ovocnické rozhledy	str. 23
--------------------------	---------

Hasiči radí občanům

Povinnosti při pálení kletí	str. 23
-----------------------------------	---------

Sport

Handicapovaní kuželkáři uctili památku kamaráda	str. 24
---	---------

Ilustrační foto

Foto na titulní straně:

Redakce – Dětský karneval ve Středisku volného času

Aktuálně z města

Na radnici se křtila obrazová kniha *Stopy víry v krajině*

O velikonočních svátcích roku 2015 byly v rýmařovském muzeu poprvé představeny velkoformátové snímky Miloslava Marka dokumentující kříže ve zdejší krajině. O tři roky později, opět o Velikonocích, se fotografie tohoto autora na totéž téma prezentují znovu, v rozšířené podobě a při příležitosti křtu obrazové publikace *Stopy víry v krajině Rýmařovska*.

Kniha mapující 111 historických i novodobých křížů a rovněž 16 sakrálních soch, především mariánských a svatojánských, jež Miloslav Marek „objevil“ a zdokumentoval na území bývalého okresu Rýmařov, resp. současného mikroregionu Rýmařovska, vyšla krátce před loňskými Vánoci. Slavnostní křest se ovšem odehrál o tři měsíce později, příznačně v době velikonoční – na Škaredou středu 28. března na rýmařovské radnici.

Představení knihy i aktu samotného křtu se ujal starosta Petr Klouda. Ocenil její reprezentativní vizuální podobu a dokumentační hodnotu, včetně překladů německých a latinských názvů vytesaných do podstavců, které umožňují dnešním obyvatelům krajiny lépe pochopit okolnosti vzniku křížů a soch.

Autor knihy Miloslav Marek při této příležitosti shrnul podněty, které jej k dokumentování drobných sakrálních staveb přivedly, i vlastní objevování – jak samotných křížů a soch, rozmanitosti jejich provedení i použitých materiálů, tak jejich úlohy v utváření zdejší krajiny. „Jsou dílem našich nepokrevních předků, českých Němců, kteří tuto krajinu obývali několik století. Pohutky k výstavbě jednotlivých křížů podrobně neznáme, přesto bychom se měli snažit o uchování a citlivé renovování těchto mnohdy značně hodnotných památek,“ konstatoval Miloslav Marek s tím, že jej samotného překvapilo množství křížů a soch, které na Rýmařovsku navzdory dramatickým okolnostem místní historie přetrvaly dodnes.

K obnovené fotografické výstavě křížů a soch na chodbách rýmařovské radnice se záhy připojí ještě další v prostorách Střediska volného času, věnovaná křížovým cestám, především souboru barokních pís-kovcových zastavení v Rudé u Rýmařova, jež byl nedávno zapsán na seznam národních kulturních památek. Kniha *Stopy víry v krajině Rýmařovska objektivem Miloslava Marka* je zájemcem o zakoupení k dispozici v informačním centru při městském muzeu. ZN

Městské služby Rýmařov, s. r. o., oznamují

termíny mobilního svozu nebezpečného a objemného odpadu

I. etapa – 7. dubna 2018 od 8:00

II. etapa – 14. dubna 2018 od 8:00

III. etapa – 21. dubna 2018 od 8:00

I. etapa – místní části Janovice, Jamartice, Ondřejov a Stránské.

II. etapa – Rýmařov: ulice Pivovarská, Strálecká, Havlíčkova, Národní, Radniční, Jungmanova, Máchova, Mlýnská, Komenského, Husova, nám. Míru, Školní nám., Příkopy, Rudé armády, Opavská, Harrachov, Bezručova, U Potoka, Žižkova, Revoluční, Dukelská, Úvoz, tř. Hrdinů, Tomáše Matějky, Lipová, Okružní, Nádražní, Na Stráni, Pod Svahem, Zahradní, Marxova, Na Vyhliďce, 8. května a ostatní ulice, které náležejí do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

III. etapa – Rýmařov: nám. Svobody, ulice K. Čapka, Divadelní, Bartáková, Jesenická, U Lomu, U Rybníka, Opavská (od Leny), Pivovarská, 1. máje, Sadová, J. Sedláka, Palackého, Jelínkova, Sokolovská, J. Fučíka, Karla Schinzela, Nerudova, Hornoměstská, Lidická, Větrná a ostatní ulice, které náležejí do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

Nebezpečným odpadem se rozumí staré léky, autobaterie, monočlánky, zbytky ředidel, barev, lepidel a rozpouštědel, motorové oleje, absorpční činidla a jiné filtrační materiály, olejové filtry, zářivky, chladičové zařízení obsahující freony, fotochemikálie.

Objemným odpadem se rozumí komunální odpad, který nelze pro

jeho rozměry uložit do sběrných nádob na zbytkový komunální odpad, především vysloužilý nábytek a jeho části, staré koberce, lino-lea, televize, pračky, kamna, bojler, pneumatiky apod.

Občané, kteří se chtějí zbavit nebezpečných odpadů, je předají osobně pracovníkům Městských služeb Rýmařov, s. r. o., kteří mobilní svoz provádějí. **Tekuté nebezpečné odpady nebudou odebírány**, tyto lze uložit pouze v recyklačním dvoře a odpadovém centru.

Druhotné suroviny lze ukládat do kontejnerových hnízd nebo na recyklačním dvoře a v odpadovém centru, **směsný komunální odpad** do popelnic nebo kontejnerů k tomu určených.

Recyklační dvůr na Palackého ulici: po-pá 13:00–17:00

Odpadové centrum na ulici 8. května: po-pá 6:00–16:30, so 8:00–13:00

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY!

Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je za nepovolené ukládání odpadů před recyklačním dvořem, odpadovým centrem i na jiných místech možno dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) uložit pokutu do výše 50 000 korun.

Konkurs na ředitele ZŠ Rýmařov, Jelínkova 1

Rýmařov

Rada města Rýmařova vyhláší v souladu s § 102 odst. 2) písm. b) zákona

č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a § 166 odst. 2) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, konkurs na obsazení vedoucího pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace zřizované městem Rýmařov: **Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1, okres Bruntál**, se sídlem Jelínkova 1, 795 01 Rýmařov, IČO 00852635.

Předpoklady:

- odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost a praxe podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- plná svéprávnost (způsobilost k právním úkonům),
- občanská a morální bezúhonnost,
- zdravotní způsobilost,
- znalost problematiky řízení a obecně závazných právních předpisů zejména v oblasti školství.

Předpokládaný nástup na vedoucí pracovní místo ředitele:

1. 8. 2018

Náležitosti přihlášky ke konkursnímu řízení:

1. **přihláška** (jméno, příjmení, titul, datum a místo narození, státní příslušnost, místo trvalého pobytu, kontaktní adresa, telefon),
2. **úředně ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání**,
3. **přehled praxe** potvrzený posledním zaměstnavatelem,
4. **strukturovaný profesní životopis**,
5. **čestné prohlášení o plné svéprávnosti** (způsobilosti k právním úkonům),
6. **písemná koncepce rozvoje školy** v rozsahu max. 5 normostran (9 000 znaků),
7. **výpis z evidence Rejstříku trestů** (ne starší než tři měsíce),
8. **lékařské potvrzení o způsobilosti k výkonu práce ředitele**,
9. **písemný souhlas se zpracováním osobních údajů** pro účely konkursního řízení ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění. Přihláška, životopis, čestné prohlášení, koncepce rozvoje školy a souhlas se zpracováním osobních údajů musí být vlastnoručně podepsány.

Místo, adresa a způsob doručení přihlášky:

- osobně na podatelnu Městského úřadu Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov **do 16. 4. 2018**;
- doporučeně poštou s datem odeslání **nejpozději 16. 4. 2018** na adresu: Městský úřad Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov;
- obálku označte „**NEOTVÍRAT – KONKURNÍ ŘÍZENÍ**“.

Rýmařovské nádraží by mělo za dva roky projít rekonstrukcí

V letošním roce zahájí Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) opravy a větší rekonstrukce více než patnácti nádraží v Moravskoslezském kraji. Správce infrastruktury předpokládá celkové náklady na stavby nebo projektovou přípravu ve výši 106 milionů korun. Mezi největší investice patří dokončení oprav bohumínské výpravní budovy nebo aktuálně projektované rekonstrukce v Havířově či Opavě západ. Kompletní modernizaci v letošním nebo příštím roce projdou budovy nádraží ve Frenštátu pod Radhoštěm, Jistebníku, Kravařích ve Slezsku, Valšově či Krnově.

V případě výpravní budovy ve Valšově plánuje SŽDC investici ve výši 15,4 milionu korun.

Správa železniční dopravní cesty v budoucnu rovněž plánuje rekonstrukci kamenné drážní budovy v Rýmařově. Tisková mluvčí SŽDC Kateřina Šubová k tomu sdělila: „S rekonstrukcí rýmařovské budovy rozhodně počítáme. Komplexní opravou by mohla projít dle průběhu projektové přípravy a přidělených finančních prostředků v roce 2020. Konkrétnější můžeme být v okamžiku zahájení projektování.“ Redakce z podkladů tiskového oddělení SŽDC

Zdravotnictví

Ke zdravému životnímu stylu pomůže nová poradna Podhorské nemocnice

Nová poradna pomůže lidem z Bruntálska a Rýmařovska osvojit si zdravější životní styl a získat lepší kondici. Od dubna otevře Podhorská nemocnice, člen skupiny AGEL, s podporou Ministerstva zdravotnictví České republiky poradnu zdravého životního stylu s cílem uspokojit potávků obyvatel po odborném poradenství v této oblasti. Poradna bude v provozu vždy jeden den v týdnu na obou pracovištích nemocnice a již nyní přijímá nové klienty.

„Zdravý životní styl je velmi trendy a lidé stále častěji vyhledávají odbornou pomoc či poradenství ohledně stravy, cvičení, ale třeba i duševní regenerace. Jako zdravotníci tento přístup maximálně vítáme a v Podhorské nemocnici jsme se rozhodli jej intenzivně podpořit právě nabídkou odborného poradenství,“ prozrazuje Mgr. Veronika Zehnálková, nutriční terapeutka Podhorské nemocnice a konzultantka nové poradny.

Konzultace budou probíhat individuálně, případně v páru. Hovořit se na nich bude především o stravě, pohybu, ale i stresu, který je dnes téměř všudypřítomný. Pro účast na konzultaci není potřebné doporučení od lékaře, stačí se předem objednat a přinést s sebou vyplněný třídní záznam stravy. „Klienti na konzultaci přijdou s vyplněným třídním záznamem stravy, který by měl odpovídat jejich běžnému režimu. Každého také zvážím pomocí diagnostické váhy a společně pak probereme současný stav i příležitosti ke zlepšení. Každému doporučím, jaké potraviny vybírat již v obchodě, jak technologické úpravy používat při přípravě pokrmů, jak rozložit jídlo v průběhu dne i jaká je vhodná velikost porce pro

konkrétního klienta,“ popisuje Veronika Zehnálková s tím, že záznam jídelníčku prověří také pomocí nutričního softwaru, který propočítává energetický příjem a kontroluje, zda v jídelníčku nechybí nebo naopak nepřebývá nějaká živina.

Vhodný pohyb pro každého klienta doporučí na základě individuální konzultace fyzioterapeut. „K celkové pohodě přispívá správně zvolená fyzická aktivita a ergonomie prostředí. V rámci konzultací nabídneme klientům na míru sestavený program zdravotního cvičení na míči, v bazénu či s využitím moderních technologií – například Redcord, a dále poradenství v oblasti ergonomie pracovního prostředí,“ doplňuje Ivana Mročková, vedoucí fyzioterapeutka a konzultantka poradny.

Návštěva poradny zdravého životního stylu je vhodná pro všechny, kdo chtějí žít zdravěji, pro osoby, které chtějí redukovat svou hmotnost, zlepšit fyzický nebo zdravotní stav. Využít ji mohou lidé všech věkových kategorií, v případě dětí a mládeže je však nutný doprovod zákonného zástupce.

Nová poradna bude otevřena na pracovišti Podhorské nemocnice v Rýmařově od dubna každou středu od 12:30 do 16:30 a v Bruntále každý čtvrtek od 12:30 do 16:30. Objednávat se mohou zájemci každý všední den od 6 do 14 hodin na telefonním čísle 606 668 257 nebo e-mailem na nutpor@phn.agel.cz. Služby poradny nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění a jsou poskytovány za úhradu klientem dle ceníku.

Mgr. Radka Miloševská, AGEL, a. s.

Velikonoce prožili klienti Sociální služby Podhorská v příjemné atmosféře

Velikonoční svátky si užili také klienti a pracovníci Sociální služby Podhorská, kterou provozuje Podhorská nemocnice na rýmařovském pracovišti.

Prostory sociální služby vyzdobily nejrůznější dekorace s velikonoční tematikou, na jejichž výrobě se podíleli klienti této služby. Na Zelený čtvrtek se mohli zájemci zúčastnit velikonočního duchovního setkání.

„Duchovní setkání se konají pod vedením sestry farářky Miroslavy Běhalové u příležitosti církevních svátků v prostorách Sociální služby Podhorská již tradičně a jsou u klientů velice oblíbené,“ říká Miroslava Legnerová, vedoucí sociální pracovnice, a prozrazuje, že letos v sociální službě neoslavili pouze svátky jara, ale také krásné životní jubileum jedné z klientek, která se právě v době Velikonoc dožila 90 let.

Sociální služba Podhorská slouží klientům jedenáctým rokem. Posláním pracoviště je zajistit prostřednictvím pobytové služby individuální péči i důstojné a bezpečné zázemí přibližující se co nejvíce domácímu prostředí. Určena je všem, kteří vzhledem ke zdravotnímu stavu nemohou žít ve svém přirozeném prostředí, potřebují dopomoc a podporu při zvládnání běžných činností. Služba zajišťuje 24hodinovou péči, celodenní stravu a ubytování v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích. Kapacita Sociální služby Podhorská je v současné době dvanáct lůžek.

Foto a text: Mgr. Radka Miloševská, AGEL, a. s.

Školství

Zápis do mateřské školy v Rýmařově

Od roku 2017 je předškolní vzdělávání povinné – v letošním roce jde o děti, které k 31. srpnu 2018 dosáhnou věku pěti let. Rodiče a zákonní zástupci dětí (dále jen „rodiče“) mají několik možností, jak požadavku zákona vyhovět.

- **Docházka dítěte do mateřské školy**, kam jsou v tomto případě děti přijímány přednostně (vztahuje se pouze na děti s trvalým pobytem v Rýmařově). Předškolní vzdělávání je pro předškoláky bezplatné, rodiče hradí za dítě pouze stravné. Informace k zápisu dítěte do mateřské školy naleznete níže.
- **Individuální vzdělávání dítěte** musí rodič v době zápisu, nejspíše do konce května, oznámit písemně ředitelce mateřské školy. Oznámení o individuálním vzdělávání obsahuje identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno, a důvody pro individuální vzdělávání. Dítě v tomto případě může být vzděláváno rodičem nebo jinou osobou, příp. může navštěvovat jiné zařízení než mateřskou školu. Rodiče však musí zajistit účast dítěte na ověření úrovně osvojení očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v mateřské škole – nejde o zkoušku, rodič pouze obdrží doporučení pro další postup vzdělávání.
- **Vzdělávání dítěte v přípravné třídě základní školy** nebo ve třídě přípravného stupně základní školy speciální, které si rodič sám dohodne s ředitelem této školy. V Rýmařově tyto třídy ZŠ Jelínkova 1 ani ZŠ Školní náměstí 1 nezřizují, pokud by tedy rodiče měli o tento typ vzdělávání dítěte zájem, musejí se obrátit na jinou základní školu dle vlastního výběru. Přijetí dítěte k tomuto typu vzdělávání však musí rodiče písemně oznámit ředitelce MŠ Rýmařov.
- **Vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky**, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky. I zde musí rodiče přijetí dítěte oznámit ředitelce MŠ Rýmařov.

Pokud rodiče nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání, nebo jej přihlásí, ale dítě se nebude bez omluvy vzdělávání účastnit, vystavují se stíhání za přešůpek, který může být pokutován do výše 5 000 korun.

Jak bude v letošním roce organizován zápis do mateřské školy v Rýmařově?

Rodiče mohou se svými dětmi navštívit postupně všechna pracoviště školy, prohlédnout si interiér, vybavení, seznámit se s pedagogy a prostředím školy. Rodiče si s dětmi mohou pohrát, zapojit se do připravených her a činností, informovat se o zaměření jednotlivých pracovišť a prodávat si jednotlivé vzdělávací programy.

Dny otevřených dveří jsou naplánovány v těchto termínech:

Mateřská škola Rýmařov, Zámecký park 6, Janovice

23. 4. 2018 14:30–16:30

Mateřská škola Rýmařov, Revoluční 30

24. 4. 2018 14:30–16:30

Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11

25. 4. 2018 14:30–16:30

Mateřská škola Rýmařov, Jelínkova 3

26. 4. 2018 14:30–16:30

Při návštěvě školy si rodiče mohou vyzvednout formulář pro zápis dítěte k předškolnímu vzdělávání. Pokud na to zapomenou, nic se neděje – žádost je možno si stáhnout na internetových stránkách školy www.msrymarov.cz. Žádost má dvě strany; první stranu vyplňují rodiče, druhou potvrdí dětský lékař. O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhodne ředitelka školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení nebo registrujícího lékaře.

Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkovaní. Děti mladší 5 let škola přijme v souladu s § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pouze pokud se podrobily stanoveným pravidelným očkovaním nebo mají doklad, že jsou proti nákaze imunní, příp. se nemůžou očkovaní podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Řádně vyplněnou a podepsanou žádost včetně potvrzení lékaře přinesou rodiče osobně na ředitelství školy **ve středu 9. května 2018 v době od 08:00 do 16:30**. Jde o administrativní jednání, proto doporučujeme příchod bez dítěte. K zápisu je nutno přinést také rodný list dítěte a občanský průkaz rodiče nebo zákonného zástupce (doklad o tom, že je dítě přihlášen k trvalému pobytu v Rýmařově). Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání bude řádně zaregistrována a její vyřízení podléhá správnímu řádu. Pro nahlížení do spisu před vydáním rozhodnutí je vzhledem k provozním podmínkám školy vyhrazen termín 23. května 2018 od 13:00 do 16:00, po dohodě s ředitelkou je samozřejmě nahlížení do spisu možné kdykoli. Stejně tak se rodiče jako účastníci správního řízení mohou vyjadřovat k podkladům pro vydání rozhodnutí.

Ve správním řízení o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka mateřské školy podle následujících priorit:

1. Děti, které dovrší pět let věku a vztahuje se na ně povinnost předškolního vzdělávání dle zákona.
2. Děti, které dovrší čtyři roky věku a vztahuje se na ně přednost při přijímání k předškolnímu vzdělávání dle zákona.

3. Děti, které k 31. srpnu 2018, před začátkem školního roku, dosáhnou nejméně třetího roku věku a vztahuje se na ně přednost při přijímání k předškolnímu vzdělávání dle zákona.
4. Ostatní děti s trvalým pobytem v Rýmařově k pravidelné celodenní docházce do případného naplnění kapacity školy.
5. Děti, které nemají trvalý pobyt v Rýmařově, k pravidelné celodenní docházce do případného naplnění kapacity školy.
6. Ostatní děti.

Na rozhodnutí o přijetí dítěte má ředitelka mateřské školy ze zákona lhůtu 30 dnů, ve složitějších případech pak až 60 dnů. Výsledky při-

jímacího řízení budou zveřejněny na webových stránkách školy a v jednotlivých budovách mateřské školy vždy u vstupu a v šatnách. Zveřejněna nebudou jména nebo osobní údaje dětí či rodičů, ale registrační čísla podaných žádostí.

Kontaktní údaje:

Mateřská škola Rýmařov, Jelínkova 3, okres Bruntál
Jelínkova 3, 795 01 Rýmařov
tel. 732 786 713, e-mail: ms.jelinkova@seznam.cz
www.msrymarov.cz Božena Jarošová, ředitelka MŠ Rýmařov

Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1

Pozvánka k zápisu žáků do 1. ročníku

Zápis dětí proběhne:
v pátek 20. dubna 2018
od 13:30 do 19:00
v budově Národní 15
(pod kostelem)

Vezměte s sebou rodný list dítěte a přezůvky!

Důležité:

pro odklad školní docházky rodiče přinesou k zápisu posouzení školského poradenského zařízení (PPP) a posouzení odborného lékaře nebo klinického psychologa

Základní školy, Rýmařov,
Školní náměstí 1,
příspěvkové organizace

se uskuteční

ve středu
11. 4. 2018

od 13 do 17 hodin

v budově Základní školy
na Školním náměstí v Rýmařově.

Je možno se informovat i telefonicky
na číslech 554 212 377 nebo 739 345 292
a dohodnout individuální termín návštěvy školy.

K zápisu laskavě vezměte rodný list dítěte
a občanský průkaz.

Zimní olympiáda základních škol v alpských disciplínách a Ski & Snowboard Open Annaberg 2018

Během března se mladší i starší žáci ZŠ Jelínkova zúčastnili hned dvou závodů ve sjezdovém lyžování a jízdě na snowboardu v areálu sjezdovky Annaberg v Antělské Hoře.

Prvním z nich byl III. ročník Zimní olympiády základních škol v alpských disciplínách, pořádaný bruntálskou ZŠ Cihelní a Ski klubem

Annaberg. Do této soutěže se přihlásilo dvanáct škol okresu Bruntál. V jednokolovém obřím slalomu pro lyžaře i snowboardisty závodilo přes 160 dětí z prvního i druhého stupně. Z našich se nejlépe vedlo Ondřeji Baslarovi a Janě Havlíkové, kteří na lyžích vybojovali v kategorii mladších žáků a starších žákyň stříbrné medaile, dvanáctičlen-

ná rýmařovská výprava se mezi družstvy umístila na čtvrtém místě. O čtrnáct dní později, kdy už to vypadalo, že nám zima dává vales, uspořádaly Ski klub Annaberg a ZŠ Amos poslední školní sjezdový závod sezóny pod názvem Ski & Snowboard Open v obřím slalomu.

Soupiska Rýmařova se rozrostla na sedmáct závodníků, z nichž někteří se nominovali do obou disciplín. Celková účast byla zhruba poloviční, ale nejsilnější rivalové z minula se vrátili.

Rýmařovákům se opět dařilo. Jana Havlíková si polepšila prvenstvím na lyžích mezi staršími dívkami, na snowboardu dojela čtvrtá. Kateřina Furiková vybojovala na lyžích druhé a na snowboardu třetí místo. Mezi staršími žáky se na lyžích nejlépe umístil třetí Vojtěch Gerhard. V kategorii mladších žáků obhájil Ondřej Baslar stříbro na lyžích a přidal bronz na snowboardu. Filip Krečmer z prvního stupně skončil mezi malými lyžaři druhý. Další stříbrnou medaili přidal Jan Tihelka v závodě na snowboardu starších žáků. Ostatní naši závodníci a závodnice – Jiří Palla, František a Marek Sázelovi, Jiří Henych, Patrik Schmid, Tomáš Furik, Šimon Kroutil, Aneta Šalmíková, Petra Holnová, Karolína Ryšková a Týna Baslarová, obsadili vesměs 4. až 10. místa. Medailovou radost měla i děvčata z rýmařovského gymnázia, mezi mladšími lyžařkami druhá Tereza Krečmerová a třetí Amálie Vinohradníková.

Pořadatelé i jezdci byli se závody spokojeni, počasí i podmínky docela vyšly, nezbývá než všem poděkovat a těšit se na příště.

Karel Toman, ZŠ Jelínkova 1

Fota: Lucie Ondráková a Helena Továrková

Festival souborů ZUŠ Rýmařov 2018

Festival souborů je akce, na kterou už si děti a učitelé ze ZUŠ a snad i rýmařovská veřejnost zvykli, neboť ji základní umělecká škola pořádá každoročně. Tradice přehlídky souborů, kapel, orchestrů a různých hudebních seskupení našich dětí byla založena v roce 2012, kdy začaly po určité době absence v naší škole vznikat právě dětské kapely. Koncerty souborové hry jsou pro ZUŠ důležité, neboť se při nich uplatní ti, kdo se ve výuce zpěvu a hry na nástroj už něčemu naučili a mohou to použít při hře společně. Hra v souborech buduje v dětech další významné hodnoty, jakými jsou odpovědnost, dochvilnost, soustavnost, přesnost, schopnost práce v týmu – což jsou vlastnosti a dovednosti, které budou používat celý svůj další život.

Moc nás těší, že v poslední době máme našim dětem co nabídnout – funguje u nás rocková kapela, rytmický orchestr, soubor populárních písní, folková skupina Chaotics, orchestr Zuškaband a další příležitostná seskupení. Ten, kdo si na naše koncerty v rámci Festivalu souborů našel cestu, mohl být na rýmařovské děti po právu pyšný, protože je jasně vidět, kolik vynikajících hudebních talentů u nás máme. Těm, kterým návštěva koncertů nevyšla, bychom rádi atmosféru festivalu zprostředkovali alespoň pomocí fotografií. Těšíme se, že se přijdou podívat na další koncerty, které základní umělecká škola pořádá – vždy to stojí za to.

Jiří Taufer, ZUŠ Rýmařov, fota: J. Taufer a J. Halínek

Výklad nadějí a snů v galerii gymnázia

Fotograf a vysokoškolský pedagog Jindřich Štreit, absolvent rýmařovského gymnázia, se na tuto střední školu pravidelně vrací výstavami ve stále galerii nesoucí jeho jméno. Jak připomněl při vernisáži té letošní v pondělí 19. března, výstavy na gymnáziu jsou často světovou premiérou jeho velkých cyklů. Ten aktuální vznikl ve spolupráci s výtvarníkem Jiřím Lammelem ke stému výročí vzniku Československa a nese název *Interpretace nadějí a snů*.

Fotograf Jindřich Štreit s výtvarníkem Jiřím Lammelem, mimo jiné ředitelem Smetanovy výtvarné Litomyšle, svedla dohromady spolupráce na kalendáři pro loňský rok, který se zaměřuje na jeden z nejdůležitějších symbolů letos stoleté republiky – státní vlajku. Pro oba autory je vlajka stěžejním tématem, neboť figuruje při všech významných událostech, ať formálních či spontánních, které utvářely historii této země.

Jindřich Štreit motiv vlajky zachytil na legendárních snímcích vesnice z osmdesátých let (některé byly v procesu proti autorovi označe-

ny za hanobící republiku) v nejrůznějších situacích – při volbách, při fotografování školní třídy nebo během sametové revoluce. Všude tam, kde se vlajka objevuje jako nutný státní symbol i jako symbol oživené naděje, je podstatnou součástí děje. Jiří Lammel svým výtvarným zásahem její úlohu ještě zdůraznil, neboť z původních, místně i časově zasazených snímků, ponechal viditelné právě jen postavy lidí a samotnou vlajku. Pостоje, gesta, výrazy tváře a motiv státní vlajky se tak posunuly do nadčasové roviny. Kontrast sytých barev s černobílým základem snímků navíc podpořil protiklad šedivé normalizační reality a barvitosti „nadějí a snů“, které provázely změnu režimu v listopadu 1989 stejně jako zrod republiky v roce 1918.

Není to poprvé, co Jindřich Štreit umožnil jinému tvůrci zasáhnout do svých snímků a vytvořit jejich výtvarnou interpretaci. Znamé jsou např. interpretace Dalibora Chatrného, Pavla Formana nebo koláže Ivety Dučákové. Cyklus interpretací Jiřího Lammela instalovaný ve Stálé galerii Jindřicha Štreita na gymnáziu zpřístupňuje hlavně studentům dílo známého fotografa a současně téma stého výročí republiky bez zbytečného patosu.

Další takovou nepatetickou interpretací osobnosti Jindřicha Štreita nabízí nový filmový dokument Libuše Rudínské *Na tělo*, který měl premiéru 27. února v Olomouci a v rýmařovském kině se bude promítat 11. dubna.

ZN

Řidič porušoval zákaz řízení, skončil v cele

Policisté zadrželi řidiče, který opakovaně porušil zákaz řízení. Během letošního února a března usedl za volant nejméně třikrát, v Olomouci, Dolní Moravici a Jamarticích. Při silničních kontrolách odmítal dechové zkoušky a lékařská vyšetření pro údajné zdravotní problémy, v jednom případě dokonce ujížděl hlídce, která ho chtěla zastavit. Při posledním incidentu mu policisté zajistili vozidlo a řidič sám skončil v policejní cele. Za opakované poruše-

ní zákazu řízení, které mu uložil správní orgán i soud, čelí trestnímu stíhání pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní. Kromě toho je stíhán za porušování domovní svobody ve stádiu pokusu. Letos na začátku února chtěl vniknout do domu svých rodinných příslušníků, ale když ho majitelka přistihla, utekl. Muž, který byl navíc v podmínce, zůstává ve vazbě. Hrozí mu trest vězení až na dva roky.

Přehlédla havarovaný přívěs a narazila do něj

Ve čtvrtek 29. března havarovalo mezi Rýmařovem a Malou Štáhlí nákladní vozidlo Iveco s přívěsem. Řidič dostal při průjezdu pravotočivou zatáčkou na mokré komunikaci smyk, při němž se přívěs odpojil, vyjel do protisměru a narazil do svahu. Zůstal stát napříč polovinou komunikace, převážený náklad se nárazem částečně vysypal na silnici. Řidiči se nepodařilo vyrovnat smyk nákladního vozu, vyjel za

okraj komunikace a prorazil oplocení pastviny. Způsobená škoda činí 75 tisíc korun.

Deset minut po nehodě místem projížděla 40letá řidička v octavii. Přívěsného vozíku stojícího napříč jejím jízdním pruhem si všimla pozdě, a přestože začala brzdit, narazila do něj. Hmotná škoda činí 25 tisíc korun, při žádné z nehod nebyl nikdo zraněn.

Hodinu po loupeži byli pachatelé zadrženi

Rýmařovští a bruntálští policisté zadrželi pachatele hodinu od oznámení loupežného přepadení restaurace v Břidličné.

Dvojice mladíků v pondělí 26. března brzy ráno přepadla restauraci v Břidličné. Mladší, teprve 17letý pachatel hlídal před restaurací, zatímco starší komplic ve věku 25 let vešel dovnitř s kuklou na hlavě a namířenou zbraní. Pod pohrůzkou požadoval po obsluze vydání peněz, a když mu žena sdělila, že žádné peníze nemá, začal se s ní přetahovat o batoh. Odcizil z něj 110 korun a utekl.

Přivolání policisté se služebním psem začali lupiče pronásledovat. Pes našel zbraň, kterou pachatel na útěku odhodil. Šlo o airsoftovou pistoli. Policisté oba pachatele během hodiny vypátrali a zadrželi. Mladíci skončili v policejní cele a byli obviněni – mladistvý z provinění a dospělý spolupachatel ze zvláště závažného zločinu loupeže. Hrozí jim trest odnětí svobody až na deset let. Starší obviněný zůstává ve vazbě.

por. Bc. Pavla Jiroušková, PČR, odd. tisku a prevence Bruntál

Fota: PČR Bruntál

Jarní Burza dětského sortimentu Sluníčko

Za podpory Střediska volného času Rýmařov, především díky vstřícnosti paní ředitelky Marcely Pavlové, které touto cestou veřejně děkujeme, proběhla ve středu 21. března jarní Burza dětského sortimentu Sluníčko. I tentokrát bylo možné vybírat z nepřeberného množství textilu a nejrůznějších kojeneckých pomůcek. Navíc za lidově nízké, až symbolické ceny! Burza získala i charitativní rozměr, když maminky velké množství nahromaděných věcí věnovaly na dobročinné účely místní skupině Červeného kříže.

Snad jediným nedostatkem byl menší výběr oblečení pro děti starší čtyř let a také sportovního vybavení, jako jsou odrážedla, kola, koloběžky, ly-

že, boby a další. Přesto nás velice potěšilo, že se mnozí ptali, zda se bude „něco takového“ konat i na podzim.

Z reakcí a ohlasů příchozích můžeme konstatovat, že informovanost o akci byla značná, protože burzu navštívilo více lidí než vloni. Proto ten, kdo tentokrát nepřišel, může litovat a zároveň se těšit na podzim. Prodávajícím a kupujícím samozřejmě patří velký dík.

Na závěr bychom chtěli **požádat všechny**, kteří se v jakékoliv roli na akci podíleli, aby **vyjádřili svůj názor** a napsali ho na e-mailovou adresu **rym-burzaslunicko@seznam.cz**. Díky vašim námětům totiž bude podzimní burza zase o něco lepší! Děkujeme! *Za organizátory K. Sedláčková*

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jiří Kalabis – Rýmařov	80 let
Viktória Ondrová – Rýmařov	81 let
Stanislav Směkal – Rýmařov	83 let
Jiřina Citovská – Rýmařov	83 let
Marie Lašáková – Rýmařov	84 let
Jarmila Kubelková – Rýmařov	84 let
František Pochylý – Rýmařov	86 let

Rozloučili jsme se

Antonín Vinklárek – Horní Město	1938
Jiří Paštěka – Rýmařov	1938
Danuše Štěpaníková – Rýmařov	1948
Josef Málek – Rýmařov	1949
Stanislav Konvalinka – Stříbrné Hory	1920
Josefa Trčková – Rýmařov	1933
Josef Drápal – Rýmařov	1944
Zdeňka Hanslíková – Rýmařov	1957

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Přehled kulturních akcí – duben 2018

30. 3. – 15. 5.	hrad Sovinec
	Výstava: Krajina Ladislava Kucharského
6. 4.	20:00 Jazzclub SVČ
	Koncert: Swamp
7. 4.	16:00 M. muzeum Rýmařov
	Výstavy: Tomáš Němec; Osířelé hřbitovy
7. 4.	15:00 Dolní Moravice, Otvírání studánky (u památné lípy Hadí královny)
11. 4.	18:00 M. muzeum Rýmařov
	Přednáška: Byli Římané v Rýmařově?
18. 4.	19:00 MD Rýmařov, divadlo: Když se zhasne
20. 4.	19:00 SVČ Rýmařov
	Skupina Screammers – travestishow
21. 4.	14:00 farma Stránské, z. s., Vítání mládat
21.–22. 4.	hrad Sovinec, Dobývání hradu Sovince
23. 4.	19:00 MD Rýmařov, divadlo: Dva na smetišti
28. 4.	Stará Ves, Stavění májky
28. 4.	Malá Morávka, Stavění májky
28. 4.	Malá Štáhle, Pálení čarodějnic
28.–29. 4.	Pradědova galerie Jiříkov
	Čarodějnice v galerii
30. 4.	Dolní Moravice
	Stavění májky a pálení čarodějnic

Servis služeb

Krytý bazén v Břidličné od 16. 3. opět v provozu

Plavání pro veřejnost v dubnu

pondělí	14:00–20:00	pátek	14:00–20:00
úterý	14:00–20:00	sobota	13:00–20:00
středa	14:00–20:00	neděle	13:00–20:00
čtvrtek	14:00–20:00		

V pondělí a středu 17:00–18:30 – plavecký oddíl

Sauna je v provozu každý den a vstup do ní je zahrnut v základním vstupném.

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba:

po–pá 16:00–21:00, so–ne + svátky 10:00–21:00
Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma
(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku do výše 500 Kč za osobu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy v 13:30.

Ukončení posezení 15:30–16:00. Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle

554 211 294. Termín kavárniček **v prvním pololetí 2018**

(každý lichý týden v úterý):

10. 4., 24. 4., 22. 5., 5. 6., 19. 6.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Skupina Screammers®

TV UPOUTAVKA

RÝMAŘOV 20. 4. v 19:00
velký sál - stolová úprava vstupné 300,-
předprodej: Infocentrum Rýmařov, web: rezervace.svcrymarov.cz

HK Atlas Opava, HO 447 FM, Lezecký oddíl „Korcle“, Lezecký oddíl SVČ Rýmařov, a HK Gymnázium Orlová pořádají

**MORAVSKOSLEZSKÝ
GEKON**

5. ROČNÍK SERIÁLU ZÁVODŮ DĚTI A MLÁDEŽE V LEZENÍ NA OBTÍŽNOST

3. kolo Moravskoslezského Gekona 2018
Rýmařov - Středisko volného času 7. 4. 2018

www.msgekon.cz

Výtvarných kroužků SVČ Rýmařov
Výstava Keramicko - Rýmařov

galerie MEZIPATRO
SVČ

26. 3. - 20. 4. 2018
2. patro
SVČ Rýmařov

Volné sdružení fotografů a Středisko volného času Rýmařov pořádá

soutěž barevné fotografie
O cenu Karla Schinzela

Uzávěrka 14. 4. 2018
Vyhodnocení 5. 5. 2018
Vernisáž a předání cen autorům konec května 2018 (bude upřesněno)

Výstava vybraných prací
Středisko volného času Rýmařov 1. 6. – 31. 8. 2018

Kategorie

- PŘÍRODA
- REPORTÁŽ, DOKUMENT
- VOLNÉ TÉMA

Více informací na schinzel.svcrymarov.cz

galerie MEZIPATRO SVČ Soutěž je pořádána za finanční podpory Města Rýmařova Rýmařov

TJ Horal Rýmařov z.s., pořádá za finanční podpory města Rýmařova
Rychlostní a vytrvalostní závod v lezení

Rýmařovské osmitisícovky

Termín: sobota 21. dubna 2018
Lezecká stěna SVČ Rýmařov

Kategorie děti (ročníky 2009 až 2003)
Registrace závodníků 8:30 – 8:50
Start závodu 9:00
Předpokládaný konec závodu 12:00
Vyhlášení výsledků cca 13:00
Startovné 30Kč
Registrace nutná online na www.horalrymarov.cz (omezený počet startujících)

Dorost a dospělí (ročníky 2002 a starší)
Registrace závodníků 14:00 – 14:50
Start závodu 15:00
Předpokládaný konec závodu 18:00
Vyhlášení výsledků cca 19:00
Startovné 30Kč

5. ročník
Makalu 8463 m.n.m.

SVČ Rýmařov KATR.

Městské muzeum a Galerie Octopus

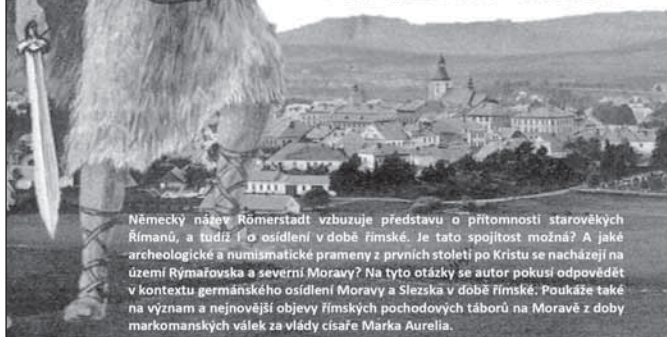
MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV

PŘEDNÁŠKA

Doc. PhDr. EDUARD DROBERJAR, Ph.D.

BYLI
ŘÍMANÉ ?
V RÝMAŘOVĚ

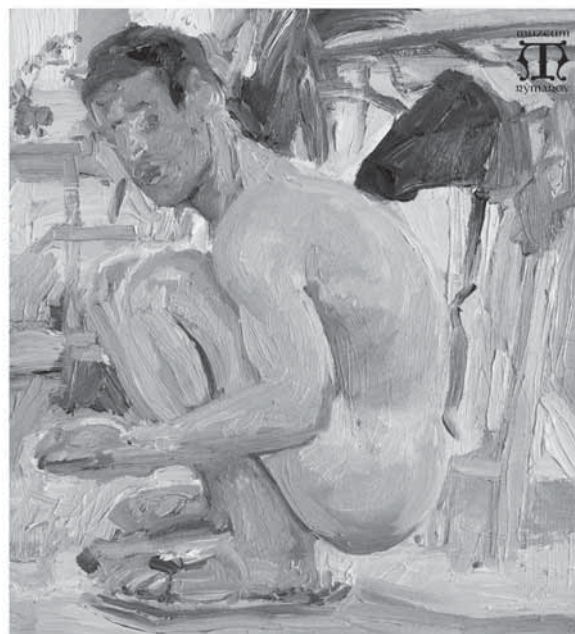
11/4/2018 18:00

Německý název Römerstadt vzbuzuje představu o přítomnosti starověkých Římanů, a tudíž i o osídlení v době římské. Je tato spojitost možná? A jaké archeologické a numismatické prameny z prvních století po Kristu se nacházejí na území Rýmařovska a severní Moravy? Na tyto otázky se autor pokusí odpovědět v kontextu germánského osídlení Moravy a Slezska v době římské. Poukáže také na význam a nejnovejší objevy římských pochodových táborů na Moravě z doby markomanských válek za vlády císaře Marka Aurelia.

www.muzeumrymarov.cz – facebook Městské muzeum Rýmařov

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV * GALERIE OCTOPUS

TOMÁŠ NĚMEC
BEZPROSTŘEDNĚ

7/4 – 3/5/2018 * vernisáž 7/4 16:00

www.muzeumrymarov.cz – facebook Městské muzeum Rýmařov

Výstava fotografií

HISTORICKÉ HŘBITOVY

7. dubna – 3. května 2018

Městské muzeum Rýmařov – Galerie Pranyř
Náměstí Míru 6, Rýmařov

OTEVÍRACÍ DOBA

Úterý – Pátek: 9 – 12, 13 – 17 h

Sobota: 9 – 12, 13 – 16 h

Neděle: 13 – 16 h

Výstava představuje pohled na mnohdy neutěšený stav historických hřbitovů v České republice, zejména pak v oblastech bývalých Sudet. Prostřednictvím fotografií upozorňuje na často tristní stav hřbitovů německých, židovských, ale i českých obyvatel. A je i pohledem na nás a náš přístup k tomuto specifickému kulturnímu dědictví.

Výstavu připravilo Omnium z.s. ve spolupráci s Heimatpflegerin der Sudetendeutschen a s podporou Česko-německého fondu budoucnosti.

WWW.OMNIUMOS.CZ

WWW.MUZEUMRYMAROV.CZ

Citát: Spánek rozumu plodí nestvůry. *Francisco Goya*

Známá i neznámá výročí

- 6. 4. 1958 zemř. Vítězslav Nezval, spisovatel (nar. 26. 5. 1900) – 60. výročí úmrtí
- 7. 4. Světový den zdraví – výročí založení Světové zdravotnické organizace roku 1948, slaví se od roku 1950
- 7. 4. Významný den ČR – Den vzdělanosti – výročí vydání zakládací listiny Univerzity Karlovy v roce 1348
- 7. 4. 1348 Karel IV. založil Univerzitu Karlovu v Praze – 670. výr.
- 7. 4. 1943 zemř. Jaroslav Havlíček, prozaik (nar. 3. 2. 1896) – 75. výročí úmrtí
- 8. 4. Mezinárodní den Romů – vyhlášen na 1. romském kongresu v roce 1971, v ČR se slaví od roku 2001
- 9. 4. 1858 nar. Zdenka Braunerová, malířka (zemř. 23. 5. 1934) – 160. výročí narození
- 10. 4. 1878 nar. Eduard Štorch, spisovatel (zemř. 25. 6. 1956) – 140. výročí narození
- 10. 4. 1928 nar. Ota Hofman, filmový scenárista a spisovatel (zemř. 17. 5. 1989) – 90. výročí narození
- 12. 4. Mezinárodní den letectví a kosmonautiky – výročí prvního letu člověka do vesmíru v roce 1961, slaví se od roku 1969 z iniciativy Mezinárodní letecké federace
- 13. 4. 1968 zemř. Olga Scheinpflugová, herečka a spisovatelka (nar. 3. 12. 1902) – 50. výročí úmrtí
- 16. 4. 1828 zemř. Francisco José de Goya y Lucientes, španělský malíř a grafik (nar. 30. 3. 1746) – 190. výr. úm.
- 18. 4. Mezinárodní den ochrany památek a historických sídel – slaví se od roku 1984 z iniciativy UNESCO
- 19. 4. 1928 zemř. Ladislav Klíma, filosof a spisovatel (nar. 22. 8. 1878) – 90. výročí úmrtí

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc **DUBEN**

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Pátek 6. 4. v 19:00

DO VĚTRU

/ ČR / 2018 / drama, 75 min.

/ česká verze / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Příběh tří mladých lidí odehrávající se během letní plavby kolem řeckých ostrovů. Nespoutaní sourozenci Matyáš a Natálie se plaví jako posádka plachetnice, na jejíž palubu přistoupí syn majitele lodi dokumentarista Honza. Postupné sblížení Natálie s Honzou naruší dokonale soužití sourozenců a na povrch začínají vyplouvat skutečnosti, které ukáží jejich bezstarostnou jízdu v docela jiném světě.

Režie a scénář: S. Šustková, **Kamera:** J. Pivoňka, **Hudba:** M. Růžička
Hrají: V. Polívka, J. Boková, M. Rezníček a další.

Sobota 7. 4. v 16:00

SHERLOCK KOUMES

/ USA, VB / 2018 / animovaný, rodinný, cca 90 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-

Kdo by chtěl, proboha, krást trpaslíky? Je to skutečně praštná otázka, pokud ovšem taky nejste sádrová ozdoba nějaké zahrádky a nejde vám tím pádem o kejhák. Naštěstí se po okolí potuluje jistý detektiv Sherlock, který se do řešení téhle záhady pustí s nasazením sobě vlastním. Škoda jen, že je taky ze sádry.

Režie: J. Stevenson, **Scénář:** K. Cecil, **Hudba:** Ch. Bacon, E. John
Hrají: český dabing.

3D

Sobota 7. 4. v 19:00

OPERACE ENTEBBE

/ USA, VB / 2018 / drama, krimi, 107 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Operace Entebbe je politický thriller inspirovaný skutečnými událostmi z roku 1976 o únosu letu Air France na cestě z Tel Avivu do Paříže. 248 pasažérů, 12 členů posádky, 4 teroristé. Němečtí radikálové Brigitte Kuhlman (Rosamund Pike) a Wilfred Bose (Daniel Brühl) společně se dvěma členy lidové fronty pro osvobození Palestiny přinutí letoun přistát v Entebbe v Ugandě.

Režie: J. Padilha, **Scénář:** G. Burke, **Kamera:** L. Carvalho, **Hudba:** R. Amarante
Hrají: R. Pike, D. Brühl, E. Marsan, B. Schnetzer, D. Ménochet a další.

Neděle 8. 4. v 9:30

SHERLOCK KOUMES

/ USA, VB / 2018 / animovaný, rodinný, cca 90 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Kdo by chtěl, proboha, krást trpaslíky? Je to skutečně praštná otázka, pokud ovšem taky nejste sádrová ozdoba nějaké zahrádky a nejde vám tím pádem o kejhák. Naštěstí se po okolí potuluje jistý detektiv Sherlock, který se do řešení téhle záhady pustí s nasazením sobě vlastním. Škoda jen, že je taky ze sádry.

Režie: J. Stevenson, **Scénář:** K. Cecil, **Hudba:** Ch. Bacon, E. John
Hrají: český dabing.

2D

Středa 11. 4. v 19:00

NA TĚLO

/ ČR / 2018 / dokumentární, 79 min.

/ česká verze / mládeži přístupný / vstupné: 70,-

Celovečerní snímek Na tělo odhaluje osobní nastavení a životní filozofii fotografa Jindřicha Štreita. Původně byl zamýšlen jako pocta k jeho sedmdesátinám v roce 2016 a jeho hlavním tématem mělo být sejetí fotografa s krajinou Sudet a jejími lidmi, kde Štreit celý život žije. Téma ale přerostlo autorku, která díky dlouhému času strávenému přípravou a komunikací s fotografem se rozhodla pro intimnější sondu do jeho života.

Režie, scénář, kamera: Libuše Rudinská
Hrají: J. Štreit a další.

Čtvrtek 12. 4. v 19:00

PEPA

/ ČR / 2018 / komedie, drama, 90 min.

/ česká verze / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Hlavní hrdina Pepa (Michal Suchánek) od útlého věku čeká na to, až začne ten opravdový a šťastný život. Ve škole nebyl oblíbeným dítětem paní učitelky, ve škole s ním nikdo moc nekamarádil. Na gymnáziu patřil mezi vyložené outsidersy. Dlouho mu trvalo, než se osamostatnil, našel si práci, ženu, založil rodinu. Zdá se, že Pepovi nic nechybí a vede obyčejný, ale šťastný život jako celá řada jiných lidí. Možná ale, že to není život, o kterém snil. A možná, že ho čeká život úplně jiný...

Režie a scénář: J. Novák, **Kamera:** A. Chundela, **Hudba:** V. Noid Bárta
Hrají: M. Suchánek, P. Spalková, J. Kohák, F. Blažek, A. Bendová a další.

Pátek 13. 4. v 19:00

TOMB RAIDER

/ USA / 2018 / akční, dobrodružný, 118 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Laře Croft je 21 let a právě zdědila obrovské obchodní impérium. Její otec, bohatý šlechtic a známý dobrodruh, Lord Richard Croft, zmizel beze stopy před sedmi lety, když byla ještě dítě. Od té doby se marně snaží najít nějaký smysl svého života. Když si přečte záhadný vzkaz, který jí otec zanechal, rozhodne se opustit Londýn a vyrazit do neznáma, aby přišla na to, co se jejímu otci doopravdy stalo. Vydá se po jeho stopách hledat legendární hrobku na mýtickém ostrově někde poblíž japonského pobřeží.

Režie: R. Uthaug, **Scénář:** A. Siddons, **Kamera:** G. Richmond, **Hudba:** Junkie XL
Hrají: A. Vikander, W. Goggins, D. West, D. Wu, K. Scott Thomas a další.

Sobota 14. 4. v 16:00

FAKJŮ PANE UČITELI 3

/ Německo / 2017 / komedie, 120 min.

/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 130,-

Zeki Müller (Elyas M'Barek) byl jako učitel-samouk vždy zastáncem drsných a nezvyklých metod. Přiměřeně násilí na žácích mu nikdy nebylo cizí. Ať už po nich stříl, nasazoval jim pouta, využíval elektrošoky nebo je dokonce nutil se něco ve škole naučit. Ale teď, v třetím díle filmové série Fakjů pane učitelí, přichází okamžik pravdy. Goethovu gymnáziu ubývají studenti a od dalšího školního roku mu hrozí zavření...

Režie a scénář: B. Dagtekinn
Hrají: E. M'Barek, K. Riemann, J. Haase, S. Hüller, M. von der Groeben a další.

Sobota 14. 4. v 19:00

PEPA

/ ČR / 2018 / komedie, drama, 90 min.

/ česká verze / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Hlavní hrdina Pepa (Michal Suchánek) od útlého věku čeká na to, až začne ten opravdový a šťastný život. Ve školce nebyl oblíbeným dítětem paní učitelky, ve škole s ním nikdo moc nekamarádil. Na gymnáziu patřil mezi vyložené outsidersy. Dlouho mu trvalo, než se osamostatnil, našel si práci, ženu, založil rodinu. Zdá se, že Pepovi nic nechybí a vede obyčejný, ale šťastný život jako celá řada jiných lidí. Možná ale, že to není život, o kterém snil. A možná, že ho čeká život úplně jiný...

Režie a scénář: J. Novák, **Kamera:** A. Chundela, **Hudba:** V. Noid Bárta
Hrají: M. Suchánek, P. Špalková, J. Kohák, F. Blažek, A. Bendová a další.

Středa 18. 4. ve 20:00

ROMEO A JULIE

/ Rusko / 2018 / záznam Bolšoj baletu, cca 180 min.

/ beze slov / mládeži přístupný / vstupné: 250,-

Choreografie: Alexej Ratmanský
Hudba: Sergej Prokofjev
Scéna a kostýmy: Richard Hudson
Dirigent: Pavel Klíničev

BALET V KINĚ

Osoby a obsazení:

Julie: Jekatěrina Krysanova, **Romeo:** Vladislav Lantratov a další.
Alexej Ratmanský, bývalý umělecký ředitel Bolšoj baletu, se poprvé vrací na jeviště Velkého divadla v Moskvě se svou vlastní produkcí Shakespearovy klasiky.

Na tuto projekci se nevztahují běžné permanentky

Pátek 20. 4. v 19:00

RAMPAGE: NIČITELÉ

/ USA / 2018 / akční, dobrodružný, sci-fi, 107 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 150,-

Mezi samotářským primatologem Davisem Okoyem (Dwayne Johnson) a výjimečně inteligentním gorilím samcem Georgem, o kterého se Davis stará od jeho narození, vzniklo velmi pevné pouto. Nezdářejný nebezpečný genetický experiment však změnil toho mírného lidoopa v obrovské zuřící monstrum. A jako by to nestačilo, brzy se zjistí, že podobné jsou zmutována i další zvířata. Když se tiito umělé vytvoření alfa predátora nekontrolovatelně řítí Severní Amerikou a ničí vše, co jim přijde do cesty...

Režie: B. Peyton, **Scénář:** R. J. Condal, **Hudba:** A. Lockington
Hrají: D. Johnson, J. Dean Morgan, M. Akerman, J. Manganiello, J. Quaid a další.

3D

Nejlepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Městská knihovna Rýmařov

Třetí Noc deskových her

Deskové hry, které před listopadem 1989 krátily dlouhé zimní večery českých rodin, kdy se venku nic nedělo a v televizi nebylo na co koukat, jsou zase v módě. Už dávno to nejsou jen Dostihy a sázky nebo Člověče, nezlob se; jejich vývoj šel rapidně dopředu a trh nabízí množství dobrodružných, zábavných i intelektuálně náročných variant pro všechny věkové kategorie. Už dávno se také nehrají jen doma. Čím dál častěji se za „deskovkami“ vyráží do společnosti, třeba do knihovny.

Rýmařovská knihovna uspořádala třetí Noc deskových her na Zelený čtvrtek (29. 3.). V oddělení četby pro děti a mládež se sešlo několik rodinných týmů, aby si vyzkoušely hry, které doma nemají, zahrály

si s novými protihráči nebo se prostě jen pobavily v předvečer velikonočního víkendu. Knihovnice Petra Klimentová připravila i malou velikonoční dílnu, ale hry nakonec vyplnily celý večer.

Kromě avizovaných deskovek se společně hledaly části skládky ukryté mezi knížkami a zkušel storytelling, neboli vyprávění příběhů – další fenomén, který se vrací na scénu. Vyprávění rodinných či úplně smyšlených historek dětem, stejně jako předčítání nebo hraní her, patří ke skvělým způsobům, jak upevnit rodinné vazby a zároveň rozvíjet dětskou fantazii. Obojí je v ohrožení, a proto je nejvyšší čas vrátit se k osvědčeným receptům na jejich oživení, třeba právě při akcích, jakou byla ta v knihovně. ZN

PROVOZNÍ DOBA

Po – Út 9:00–18:00, **St z a v ř e n o**, Čt – Pá 9:00–17:00, www.knihovnarymarov.cz

Organizace a spolky

Pomozte rodinám s vážně nemocnými dětmi

Tři rodiny z Rýmařovska a dalších sedmadvacet rodin z Bruntálska již dostalo finanční podporu nadace Dobrý anděl, která pomáhá rodinám, v nichž se dítě potýká s vážným onemocněním. Díky pravidelným příspěvkům dárců – Dobrých andělů – mohou všechny těžkosti zvládat lépe alespoň po finanční stránce. Pomozte najít další rodiny, které tuto podporu potřebují!

„Děti s vážným onemocněním, jejichž rodiny by potřebovaly finanční podporu, je mnohem více. Rodiče často nevědí, že u nás mohou o přís-

DOBRYANDEL.CZ

733-119-119

DOBRYANDEL@DOBRYANDEL.CZ

pěvek požádat. Naší snahou je, aby se tato informace co nejvíce rozšířila,“ říká Petr Sýkora, spoluzakladatel nadace Dobrý anděl. „Některým rodinám poradí lékaři či sociální pracovníci přímo v nemocnici, jiným pomoc doporučí patientské organizace. K mnohým z nich se ale přesto tato informace nedostane,“ dodává.

Komu nadace pomáhá?

Dobří andělé pravidelně každý měsíc podporují rodiny s nezaopatřenými dětmi, které zasáhlo vážné onemocnění. Typicky se jedná o onkologické onemocnění, selhání ledvin či jater, vážné metabolické poruchy, nemoc motýlích křídel a další těžká, kombinovaná postižení. Za šest let fungování nadace podpořili dárci více než 5 000 rodin z celé České republiky. Kromě dětských pacientů podporují také rodiny s dětmi, v nichž onemocněl rakovinou jeden z rodičů.

Jak můžete pomoci právě vy?

Pokud máte ve svém okolí rodinu s takto vážně nemocným dítětem, neváhejte jí pomoc nadace doporučit. Kontakt je velmi jednoduchý – stačí zavolat nebo napsat e-mail a pracovníci již zajistí vše potřebné. Důležité je nebát se ozvat, Dobří andělé rodinám rádi pomohou.

Staňte se i vy Dobrymi andely – stačí krátká registrace na webových stránkách nadace a můžete začít přispívat. Vaše finanční pomoc bude rodinám odeslána do posledního haléře. Díky svému Andělskému účtu si navíc můžete přečíst konkrétní příběhy rodin, kterým pomáháte.

Šárka Procházková, výkonná ředitelka nadace DOBRÝ ANĚL

PRAVIDELNÁ POMOC MÁ SMYSL

Bez léků a pomůcek se neobejdou jediný den

S vážným onemocněním se potýkají řadu let. Díky pravidelné pomoci je pro ně každý den snazší.

Staňte se Dobrymi andely na www.dobryandel.cz a podporujte rodiny v těžké situaci. Děkujeme!

Městské divadlo Rýmařov

JIŘÍ VOBECKÝ & BARBORA NIEDOBOVÁ

KOMORNÍ MUZIKÁL

MIROSLAV HORNÍČEK A PAVEL DOSTÁL

DVA NA
SMETIŠTI

23. 4. 2018 v 19:00

Předprodej v IC Rýmařov nebo na místě v pokladně divadla. Vstupné: **100 Kč**

Společnost Stránské, z. s., připravila v sobotu 24. března Velikonoční zdobení v Nedělní škole řemesel. Návštěvníci vytvářeli originální kraslice a dekorace, pletli pomlázky, vyráběli papírové motýlky nebo proutěná srdce a klíčky.

JiKo

Z okolních obcí a měst

Když učitelé soutěží aneb Škola hrou ve století informatiky

V pondělí 19. března v Praze slavnostním finálovým kolem vyvrcholila celostátní přehlídka digitálních vyukových objektů DOMINO. Soutěž už po sedmé uspořádal Národní institut pro další vzdělávání ve spolupráci se svými partnery.

Celkové prvenství a cenu pro vítěze si za kreativní zpracování mezioborové didaktické hry odnesla Mgr. Hana Dobrozemská ze Základní školy Břidličná. Paní učitelka vyhrála nejen ve své kategorii, ale svou propracovanou mezioborovou hrou pro mladší žáky zaměřenou na volby s názvem *Na ptáky jsme krátký* získala i titul absolutního vítěze letošního ročníku soutěže DOMINO. Srdečně blahopřejeme.

Více informací najdete na webových stránkách www.msmt.cz.

Mgr. Miroslav Šimůnek, ZŠ Břidličná, foto: MŠMT

Moravskoslezský kraj informuje

Návštěvníci kraje se svezou na nových elektrokolech

Severní Morava a Slezsko budou zase atraktivnější. Kraj rozdělil čtyřicet nových elektrokol. I lidé s pohybovým omezením, nesportovci nebo senioři tak bez obav zvládnou náročnější výlety po regionu. Kola poháněná elektromotorem budou moci obyvatelé i návštěvníci Moravskoslezského kraje využívat v několika turistických lokalitách od jara letošního roku.

„Jedním z cílů tohoto projektu je propagace alternativních možností mobility. Chceme lidem nabídnout možnost šetřit přírodu i svoje zdraví. Elektrokola poskytneme do deseti oblastí, které jsou turisticky oblíbené, mají zhoršenou dopravní dostupnost a je v nich větší pravděpodobnost výskytu turistů s pohybovým omezením. Kola s elektrickým pohonem budou k dispozici například při návštěvě

Pustevny, mikroregionu Slezská Harta nebo Dolních Vítkovic,“ řekl náměstek hejtmána pro cestovní ruch Jan Krkoška.

Projekt není výdělečný, zájemci o zapůjčení e-kola budou hradit pouze servisní poplatky, za dvouhodinovou projížďku zaplatí v případě crossového kola 80 korun, pokud si půjčí kolo horské, bude je to na dvě hodiny stát 95 korun. V případě celodenní projížďky zaplatí 320 nebo 390 korun. S ohledem na výdrž baterie si cyklisté užijí až sedmdesátikilometrovou vyjížďku.

Ve vybraných lokalitách si zájemci budou moci vybrat ze čtyř elektrokol rozdělených do dvou kategorií, které jim ulehčí výlety po okolí. Pro méně náročný terén budou určená kola crossová, pro výlety v kopcovitých oblastech s větším převýšením zase kola horská. Obě varianty bude možné téměř v každé lokalitě zapůjčit i v dámském provedení.

Seznam distribučních míst: hostinec U Feldů (Klimkovice), HR Penzion Jurásek (Kunčice pod Ondřejníkem), obec Vrbno pod Pradědem, obec Karlova Studánka, město Krnov, Dolní oblast Vítkovice, Mikroregion Slezská Harta, hotel Sepetná, v. o. s. (Ostravice), Ski areál Kopřivná a Pustevny, s. r. o.

Fota a text:

Mgr. Nikola Birklenová
odbor kancelář hejtmána kraje

Z historie

Rýmařovští hrnčíři od gotiky k renesanci

I. Keramika rýmařovského středověku

Hrnčír se svým zbožím byl až do devatenáctého století naprosto nezbytnou součástí městského i venkovského života a stěž si představit jakoukoli domácnost nebo kuchářku, že by vystačila jen se soustruženými dřevěnými talíři, koflíky, miskami skládanými ze svislých dýh, kovovými hrnci, kotlíky a pánvemi z mědi, mosazi či bronzu, od 16. století též z litiny nebo s nádobím z cínu. Pravda, od konce 18. století přibyla bělnina, jemná a bohatě zdobená polévaná bělavá keramika, i krásný tvrdý, leč křehký, zprvu hnědý porcelán, ale tehdy šlo spíše o prvky exkluzivní a dekorativní než k běžnému použití. Varné borosilikátové sklo je až záležitostí minulého století. Naprosto převažující standardní stolní a kuchyňské nádobí dodával hrnčír z místa a od přespolních se dalo lacino koupit na týdenních trzích i jarmarcích (Jahrmarkt), čtyřech až pěti výročních trzích. Navíc si duše důvěřivé ochotně připlatily, pokud hrnčír z Mohelnicka hrnec přezehnal, aby v něm byl vždy dostatek, a pod hrdlem doložil vyrytým ondřejským křížem v podobě písmena X, jež zároveň evokuje slovo Χριστός – Christos – Kristus.

Počátky středověkého rýmařovského hrnčírství, jak jsme se dříve zmínili, jsou u nás na rozdíl od ostatních moravských měst jen nevydařenou epizodou z období kolem roku 1250. Dosud nejstarší prokázaný hrnčír na Rýmařovsku je nesporně spojen s předměstskou osadou a jejími moravskými obyvateli. Přivedla jej sem zřejmě absence místního figula (figulus), jak se latinsky říkalo hrnčírů, a nutnost nabídnout v dostatečném množství laciné domácí zboží proti dražšímu

Přezehnaní hrnce (Hrádek, loštický import, 14.–15. st.), foto: B. Švéda

hlářské hlíny v místech dnešního RD. Hlína sice nebrání pálení standardních masivních cihel (nikoli už slabších prejzů), ale jak se ukázalo, na výrobu keramiky s tenčími stěnami se naprosto nehodila. Zdá se, že hrnčírě zmýlily úlomky břidlice v hlíně, jež jsou podobné

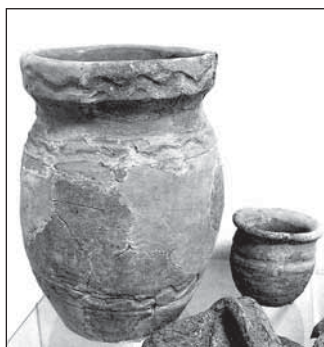
Dovoz z Mohelnicka (Bezručova, před 1250), foto: B. Švéda

tuze, a právě ty se staly příčinou potíží. Při použití hrnce k vaření na otevřeném ohništi, tedy přistaveného či zavěšeného, došlo k puchnutí materiálu nádoby, nápadným deformacím a v případě tenkostěnného džbánů naopak k drastickému snížení přirozené váhy, zeslabení, lístkovému loupání, změně tvaru až úplnému rozpadu.

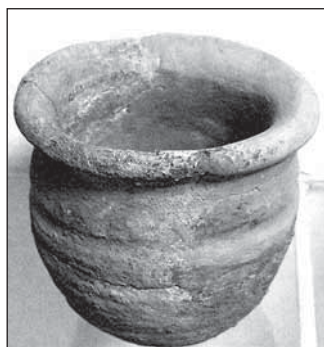
Hrnčír byl vcelku zručný a originální. Jeho soudkové nebo vejčité hrnce s dobovými vyššími okraji jsou dobře obtáčené na pomalém ručním kruhu. V okraji, na horní a spodní výdutí je zdobí klikatky (dvě vzájemně se křížící vlnovky,

tedy poměrně vzácné) mezi vodorovnými žlábkami, jindy obvyklé svazky horizontálních rýh. Džbán měl okraj tvarovaný do trojlistu. Hůře bylo s malými hrníčky někdy s dekorem vodorovného žlábků, ale s velmi odbytým dnem. Za ukončením hrnčírských prací tedy nestála neschopnost řemeslníka, ale krajně nevhodná hlína.

Zcela jistě se tak Rýmařov a patrně celé Rýmařovsko musely společně

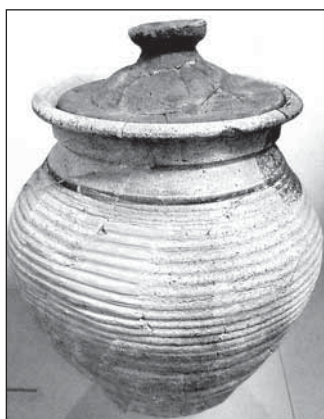
Výrobky místního hrnčírě (Bezručova, kolem 1250)

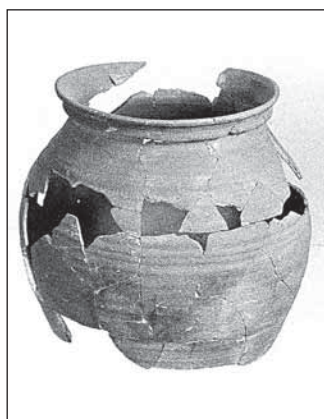
Nádoba na pití, místní hrnčír (Bezručova, kolem 1250)

importu z Hané (asi 40 km), jehož cena jistě zahrnuje stav komunikací i dopravních prostředků včetně výdajů na dvoudenní cestu s křehkým nákladem.

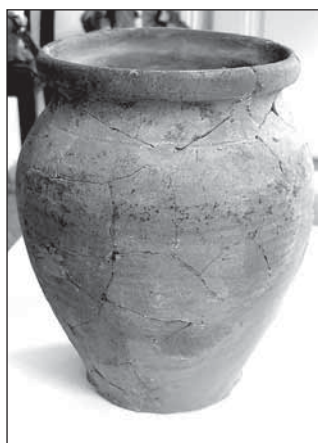
Hrnčír se nejspíše usadil na břehu Podolského potoka. Problémem však byla nevhodná hlína. Podle složení hmoty (nepravá spraš) nepovedených nádob lze soudit, že šlo o ložisko poměrně nekvalitní ci-

Bílá keramika německých kolonistů (neznámá dílna, Bezručova, 2. půle 13. st.)

Šedá keramika kolonistů (oblast neznámá, Bezručova, 2. půle 13. st.), foto: B. Švéda

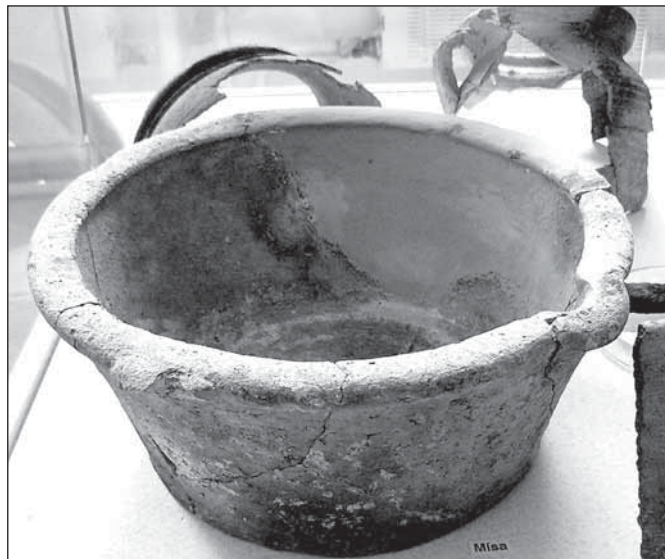

Nádoba patrně z Javornicka (Hrádek, přelom 13. a 14. st.)

Nádoba z Mohelnicka (Bezručova, 2. půle 13. st.), foto: B. Švéda

hat na dovoz keramiky mnohdy ze vzdálených hrnčiren. Dovážela se ve velkém množství na vozech vystlaných slámou z rozsáhlého prostoru severní i střední Moravy a ze Slezska. Nevíme, zda se keramika prodávala na trzích pravidelně nebo spíše občas. Nálezy keramiky tak představují zvláště od 14.–16. století bohatou mozaiku originálních výrobků mnoha dílen. Sbírký rýmařovského muzea slouží k srovnávání dobře datovaných tvarů hrnčiny nejen ze střední a severní Moravy, ale i moravských exportů v dnešním polském Slezsku. Nejstarší nádoby s tuhovou příměsí přicházely již ve 13. století ze starobylé hrnčičské oblasti Mohelnicka, nejčastěji asi z Loštic. Najdeme mezi nimi všechny typy a velikosti od malých tlustostěnných hrnečků po velké hrnce s deltovitými úchytkami, s hrnčičskými značkami na dnech, ale i zprvu kónické a později zvoncovité poklice-misky, které se obráceny používaly jako jídelní misky. Patří k nim i ohromné zásobnice výšky 0,35–0,5 m s grafitovými zrny ve hmotě a bohatou rytou výzdobou, které sloužily k ukládání sypkých potravin či tekutin.

Mísa z Opavy (Hrádek, před 1350)

venční džbány. Obdobné zboží ze stejné hmoty získalo redukčním pálením a zakuřováním šedou až černou barvu s dokonalým kovovým leskem. Jejich původ hledáme v oblasti Dlouholoučska, kde jsou k dispozici vrstvy kaolinitických jííl. Objevily se rendlíky, misky a později hrnce na třech nožkách s vnitřní olovnatou polevou z ne-

Lovecký zvoneček, hmota s kaolinitickým jílem (před 1350)

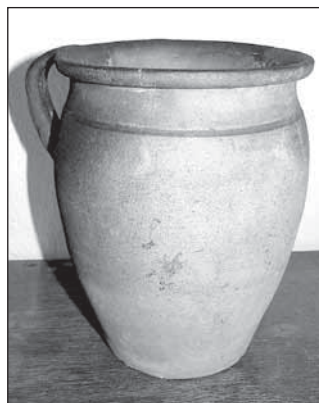
Foto: B. Karel

Hračka (nádobka na voňavku?), hmota s kaolinitem

(Hrádek, před 1350)

Po roce 1250 se mezi starší keramikou objevily tenkostěnné šedé a častěji bělavé kulovité nádoby (Kugelforme) německých kolonistů zdobené mnohdy červenými horizontálními linkami. Typologicky se hlásí ke Švábsku i Porýní, kde se vyvinuly z římské provinční keramiky, nejde však o dovoz z Německa, ale dovezenou technologii výroby keramiky nových osadníků, neboť složení hlíny ukazuje na Moravu. Po roce 1300 začalo převažovat lepší a tvrdší bělavé zboží pálené za přístupu vzduchu v oxidačních pecích. Jen část, starší šedé a hnědé zboží, se vypalovala bez přístupu vzduchu v redukčních pecích. Na trhu se objevily krásné štíhlé poháry a invenční džbány. Pocházely nadále z Mohelnicka, ale i Javornicka. Světle šedé zboží s téměř bílým lomem je zas typické pro Opavu. Přibyla dosud neznámá bílá hladká keramika se značnou příměsí kaolinitu, vhodná stejně na miniatury se stěnami v síle vaječné skořápky či nádherné in-

Červeně malovaný hrnec s uchem (Prostějovsko, po 1450)

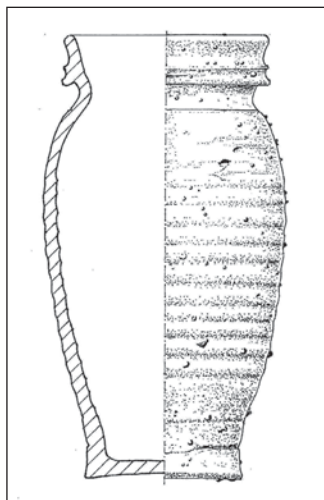

Bělina nebo bělnina (rýmařovská?) s modrým dekorem (D. Moravice, kolem 1800)

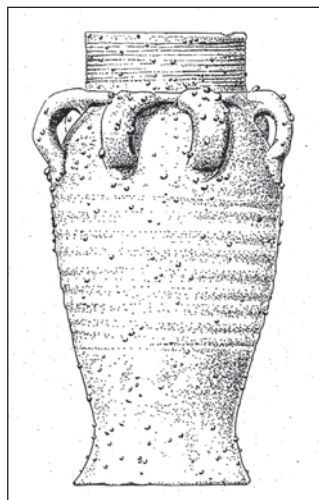
známých specializovaných (polských?) dílen. Nastalo období hlubokých krásně zdobených kónických i baňatých mis na vaření i podávání jídla. Zajímavou epizodkou je návštěva amerického etnologa v našem muzeu, který se vyjádřil k rádélkovému stromečkovému dekoru jedné z mis, že zcela shodný dekor užívají i „naši american

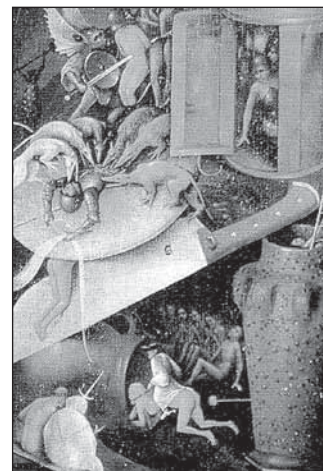
Jednoduchý loštický pohár (Loštice, počátek 15. st.)

Loštický pohár (Loštice)

Typický loštický pohár s oušky (Loštice)

Vpravo dole loštický pohár (výřez obrazu Hieronyma Bosche, 1450–1516)

Indiens“; konečně, co stále vymýšlet? Běželo poslední období nejkrásnější středověké keramiky.

Kolem roku 1350 u nás nejméně na sto let převážil u typického mohelnického zboží účel nad krásou tvarů. Objevily se uniformní řady hrnců s límcovými či trojhrbitými okraji. Do té doby neznámý tvar loštického hrnce teoreticky stanovil ještě před jejich objevem na Hrádku dnes již bohužel zesnulý PhDr. Zdeněk Měřinský, CSc., vynikající moravský středověký archeolog a profesor Masarykovy univerzity v Brně. K jeho ohromné radosti jsme mu tehdy nabídli pětatřicet celých různě velikých hrnců a stovky střepů zcela shodných s jeho teoretickou rekonstrukcí.

Těžké tlustostěnné nádoby se ještě obtáčely na ručním kruhu. Hrnčič vsedě na nízké lavičce otáčel jednou rukou kruhem a druhou stavěl a tvaroval nádobu z hliněného válečku na pískové posypce. Zároveň se objevily nové oboustranně glazované nádoby vytáčené z dobře plavené hmoty na kopacím rychloobrátkovém kruhu, u něhož hrnčič seděl na samostatné stolici, otáčel konstrukcí kruhu nohama a oběma rukama formoval nádobu z hroudy připravené hlíny. Vytáčené nádoby mají na dně lasturovitou stopu po odříznutí z kruhu provázkem, drátem nebo nožem.

Zcela výjimečně se občas najdou nejjednodušší z tehdy velmi drahých loštických pohárů. Šlo o středověkou kameninu pálenou při teplotě nad 1000 °C do hnědé až červenofialové barvy. Povrch pokrývaly bublinky a kráterky na slinutém povrchu. Hrubá, z dnešního hlediska nehezká keramika se stala na víc než dvě stě let evropským hitem, v některých zemích se dokonce okraje či dna fasovaly do zlata či stříbra. Ba nacházíme je i na obrazech významných umělců.

V druhé polovině století mizí těžké loštické zboží nahrazeno novou odlehčenou světlou, někdy glazovanou keramikou. To už zvolna nastupuje raně novověká keramika s nemalým opožděním za evropským jihem.

Mgr. Jiří Karel, foto: archiv autora (Goš, V. – Karel, J. Pijáci na panství rabštejnském. Sborník bruntálského muzea. Bruntál, 2003; Goš, V. Loštice, město středověkých hrnčičů. Opava, 2007; Novák, J. – Karel, J. Archeologický výzkum v Rýmařově. Vlastivědné listy 2/77. Opava, 1977; Karel, J. Renesanční glazovaná keramika na Hrádku v Rýmařově. IZ, ČsSA. Opava, 1987; Týž. Vzácna skupina gotické keramiky v rýmařovských nálezech. Střední Morava 3. Olomouc, 1996; Goš, V. – Karel, J. – Novák, J. Počátky osídlení Rýmařova. Památky archeologické LXXVI. Praha: AÚ ČSAV, 1985 ad.)

Můj šálek čaje – nová generace

Robin Cook: Blízky konec

Sedla si naproti němu a skoro ho ani nepozdravila. Pod paží svírala složené miamské noviny. Sean poznal, že je nervózní, protože se stále rozhlížela po místnosti jako nějaký bázlivý ustrašený ptáček.

„Janet, nejsme v žádném špionážním filmu,“ řekl jí. „Uklidni se!“

„Proč? Plížím se lidem za zády, snažím se nevzbudit podezření. Ale mám pocit, že všichni vědí, co tu dělám.“

Sean obrátil oči v sloup. „To jsem se spřáhnul s pěkným amatérem,“ zažertoval. A pak, už vážněji, dodal: „Nevím Janet, jestli to vůbec půjde, když tě to nervuje už teď. Tohle je jenom začátek.“

Takto čtivě je napsána celá kniha – napínavá, ale zábavná, děsivá, ale dokonalá... Zaujala mě především detailním popisem děje, postav, pocitů i diagnóz pacientů, kteří jsou hlavními hrdiny příběhu. Robin Cook, vystudovaný lékař, ve svém díle dokonale rozepisuje každý moment i každou událost.

Děj románu se odehrává v neklidné atmosféře nemocnice na jihu Severní Ameriky, kde autor strávil většinu svého života.

Řeší se zde podvody, krádeže, eutanazie, kvůli níž přišlo o život již několik pacientů, vydírání i vyhrožování ...

Sean zavěsil sluchátko a vtom se ozvalo zatukání na dveře. Bezmyšlenkovitě otevřel, aniž by se zeptal, kdo to je, nebo se podíval kukátkem ve dveřích. Neuvědomil si však, že Janet zahákla bezpečnostní řetězky. Chtl otevřít dveře, ale ty se prudce zarazily.

Štěrbinou Sean zahlédl záblesk kovu v ruce člověka, který stál za dveřmi.

Seanovi vůbec nedošlo, co by ten kovový předmět mohl být. Bylo mu tak hloupé, že se mu nepodařilo dveře otevřít, vůbec nepomyslel na to, kdo je na chodbě.

Nakonec dveře otevřel a podíval se na muže, který stál za nimi.

Napětí a detailní popisy, typické pro Cookovo dílo, jsou důvody, proč se mi jeho thriller *Blízky konec* tak líbí. Odborný jazyk není překážkou, ba naopak kniha díky němu dává ještě větší smysl.

Doporučuji ji každému, kdo má sebemenší zájem o medicínu nebo o detektivní zápletku, kterou kniha nabízí.

Vendula Gerhardová, I. A, Gymnázium a SOŠ Rýmařov

(COOK, Robin. *Blízky konec*. Praha: IKAR, s. r. o., 1998. 252 s.)

Akce hradu Sovince

Výstava: Krajina Ladislava Kucharského

Dominantním tématem fotografa Ladislava Kucharského je krajina, zejména Moravy a Slezska, nejmilejším námětem je jeho milovaná Moravské Slovácko, zvané i Moravské Toskánsko. Krajina kouzelných zákoutí, posetá malými sakrálními stavbami je velmi vědným fotografickým objektem. Autor rád fotí, jak říká, na „dlouhé sklo“, tedy objektivy s větší ohniskovou vzdáleností, které dodají krajině zvláštní ráz, nadhled i efekt téměř leteckého pohledu. **Výstava byla zahájena vernisáží 30. dubna a potrvá do 15. května.**

Kmotra smrt

Dobývání hradu Sovince, 21.–22. dubna

Akce pod taktovkou Špinavců se ponese v duchu vojenské historie. V prostorách hradu a především pátého nádvoří se představí elitní mušketýrský regiment Corporal a těžkoooděnci v plné zbroji Taranis. Po oba dny se v 11:45 a v 15:00 rozpoutá urputná seč. Aby ale na hradě jen neřinčely zbraně, vystoupí v sobotu také kejklíř Křupíno a v neděli kejklíř Vojta. Pro nejmenší diváky zahraje pohádky loutkové divadlo Kašpárkův svět.

Užitečná informace

Končí poplatky za platbu kartou

Mnozí mají v živé paměti texty cedulek umístěných u pokladen. Stálo na nich, že si prodejce účtuje za platbu kartou poplatek ve výši několika procent. Spotřebitel zaskočený nedostatkem hotovosti chtěl nechtěl zaplatit účet i s přírůžkou. S tím je od 13. ledna tohoto roku konec, protože začal platit

nový zákon o platebním styku, který poplatky u spotřebitelských koupí zakazuje. Banky rovněž zvýší bezpečnost plateb důslednějším ověřováním identity klientů.

Nový zákon o platebním styku zpracovává pravidla obsažená v evropských právních

předpisech, zejména ve směrnici o platebních službách na vnitřním trhu. Poplatky začaly být regulovány evropským nařízením už v roce 2015, kdy došlo k omezení mezibankovních poplatků při platbě debetní či kreditní kartou. Prodejce mohl po spotřebiteli po-

žadovat zaplacení poplatku maximálně ve výši nákladů, které mu kvůli placení kartou vznikly. Většinou šlo o přírůstek mezi jedním až dvěma procenty z ceny nákupu. Nyní se spotřebitelé dočkali dokonce úplného zrušení poplatků u spotřebitelských koupí.

„Tuto změnu jako spotřebitelská organizace samozřejmě vítáme. Spousta obchodníků si však poplatky neúčtuje již delší dobu. Dospěli k závěru, že je lepší zahrnout poplatky do cen zboží a služeb. Na platbu kartou tak de facto přispívali všichni zákazníci,“ vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení spotřebitelské organizace dTest, a dodává: „Není důvod obávat se prudkého nárůstu cen zboží, protože většina obchodníků do nich už přírůstek stejně

promítla. Pokud by po vás nyní prodejce zaplacení poplatku požadoval, namítejte jeho neoprávněnost a určitě ho neplatíte.“

V případě nákupů přes internet, ale také při přihlašování do internetového bankovníctví budete nově muset absolvovat důkladnější proces ověření vaší identity. To bude spočívat v použití alespoň dvou ze tří následujících bezpečnostních prvků: údaje, který je znám pouze vám (např. heslo do internetového bankovníctví nebo PIN či CVC kód ke kartě), věci, kterou máte ve své moci (např. platební karta nebo mobilní telefon) nebo vašich biometrických údajů (např. otisk prstu). V podstatě jde o rozšíření ochrany, kterou banky již používají. Sice ověřováním dle nových pravidel strávíte více

času, ale za to budou vaše peníze na účtu lépe chráněny. Pro všechny však bude silně ověřená povinná až od července 2019.

Nově se spotřebitelé dočkají rychlejšího vyřízení reklamace v bance. Nebudou muset při reklamaci v souvislosti s poskytováním platebních služeb čekat na vyřízení 30 kalendářních dnů, ale jen 15 dnů pracovních. Ve výjimečných případech může dojít k prodloužení této lhůty na 35 pracovních dnů.

Kristýna Kuncová, dTest

Nájem bytu na dobu určitou: Víte, kdy jej lze ukončit předčasně?

Smlouva o nájmu bytu na dobu určitou může být výhodná jak pro pronajímatele, tak pro nájemce. V průběhu nájmu však může nastat situace, kdy nájemce nebo pronajímatele chce nájem bytu ukončit před uplynutím sjednané doby. Za jakých podmínek je to možné? Věděli jste, že jedním ze zákonných důvodů je i „podstatná změna okolností“ v životě nájemce?

Nájem na dobu určitou často pronajímatele sjednává s nájemcem proto, aby si ho nejprve vyzkoušel. Jestliže se nájemce osvědčí, nabídne mu smlouvu na dobu neurčitou. Jindy pronajímatele nájem každoročně prodlužuje na určitou dobu, aby nemusel nájemce z bytu vypovídat. „Nájemce je totiž jako slabší strana zákonem chráněn. Vypovědět nájemce z bytu může pronajímatele pouze z důvodů uvedených v zákoně,“ vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Při sjednání nájmu na dobu určitou se předpokládá, že skončí uplynutím doby uvede-

né ve smlouvě. Pronajímatele a nájemce se ale mohou kdykoliv dohodnout, že nájem ukončí dříve. „Jestliže je možnost předčasně ukončit nájem bytu na dobu určitou sjednána přímo v nájemní smlouvě, je třeba si dát pozor, aby nebylo toto ustanovení výhodné jen pro pronajímatele. Například pokud je ve smlouvě uvedeno, že pronajímatele může nájem vypovědět kdykoliv bez uvedení důvodu s tříměsíční výpovědní dobou, měl by mít stejné právo i nájemce,“ upozorňuje Zelený a dodává: „Pokud smlouva přiznává toto právo jen pronajímatele, mohl by se nájemce u soudu úspěšně vypovědi bránit.“

Nájem na dobu určitou lze vypovědět ze stejných zákonných důvodů jako nájem na dobu neurčitou, typicky se jedná o porušování povinností vyplývajících z nájmu, o zánik bytu nebo o případy, kdy nájemce byt poškozuje. Vedle těchto zákonných důvodů existuje ještě další, který platí pouze pro výpověď z ná-

jmu bytu na dobu určitou. Jedná se o situaci, kdy se okolnosti změní po uzavření smlouvy do takové míry, že nelze po nájemci rozumně požadovat, aby v nájmu pokračoval. „V praxi se jedná například o podstatnou změnu místa zaměstnání nebo o změnu sociální situace nájemce, a to jak k horšímu, tak k lepšímu,“ upřesňuje Zelený.

Kvůli podstatné změně okolností může nájem ukončit dle zákona pouze nájemce. Smluvně je však možné takové právo přiznat i pronajímatele v nájemní smlouvě nebo v dodatku k ní. Výpovědní doba je podle zákona tříměsíční, lze ji však dohodou zkrátit či prodloužit. Ve výpovědi musí být popsáno, o jakou konkrétní podstatnou změnu okolností jde.

Vanda Jarošová, dTest

Dodavatel poslední instance – zachránce při krachu vašeho dodavatele energií

Dodavatel elektřiny nebo plynu může z různých důvodů ukončit činnost tak jako každý jiný podnikatel. Pokud v takovém případě nestihnete plynule přejít k novému dodavateli, stává se jím automaticky takzvaný dodavatel poslední instance určený Energetickým regulačním úřadem. Bude vám dodávat elektřinu nebo plyn za ceny stanovené úřadem nejvýše po dobu šesti měsíců. Během této doby musíte uzavřít novou smlouvu o dodávkách energií, jinak se z vás může stát černý odběratel.

Jestliže váš dodavatel ztratí oprávnění nebo možnost dodávat elektřinu či plyn, musíte si hledat nového dodavatele. Ovšem zákonně lhůty pro to, abyste jej našli, se pohybují v řádech dní od ukončení činnosti původního dodavatele. Jestliže nestihnete plynule přejít k novému, bude vám automaticky přidělen dodavatel energií, kterého zákon vzletně nazývá dodavatelem poslední instance. V současné době jsou jím v závislosti na konkrétním regionu společnosti ČEZ Prodej, E.ON Energie a Pražská energetika v případě elektřiny a E.ON Energie, innogy Energie (dříve RWE Energie) a Pražská plynárenská v případě plynu.

„Dodavatel poslední instance dodává spotřebitelům energie za ceny stanovené Energetickým regulačním úřadem, a to nejdéle šest měsíců. Právo na dodávky od dodavatele poslední instance mají ale jen ty domácnosti, které v předcházejících 12 měsících neměly spotřebu vyšší než 630 MWh,“ vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Během šesti měsíců od zahájení dodávek energií od dodavatele poslední instance byste měli uzavřít novou smlouvu buď s ním, nebo s nějakým jiným dodavatelem. Před uzavřením smlouvy je na místě zvážit nejen nabízenou cenu za dodávky, ale zaměřit se také na případné smluvní pokuty a další podmínky obsažené nejen v textu samotné smlouvy, ale i v obchodních podmínkách a cenících. Zvážit byste měli i to, zda uzavřete smlouvu na dobu určitou, nebo na dobu neurčitou. V případě smlouvy na dobu určitou můžete sice získat lepší cenu, ale na oplátku se musíte takzvaně upsat dodavateli na určité období. Navíc ukončit smlouvu na dobu určitou před uplynutím

sjednané doby často nejde vůbec nebo jen se zaplacením tučné smluvní pokuty. Není proto dobré sjednat si smlouvu na dobu určitou na období delší než jeden či dva roky. Pokud se totiž na trhu objeví lepší nabídky, bude vám stávající smlouva bránit je přijmout.

Situaci, kdy váš dodavatel zkrachuje, není radno podceňovat. Může vás to totiž přijít draho. Jestliže do půl roku od zahájení dodávek dodavatelem poslední instance neuzavřete novou smlouvu o dodávkách energií, ocitnete se v neoprávněném neboli černém odběru. „Důsledkem černého odběru může být nejen odpojení od elektřiny či plynu, ale i to, že budete muset zaplatit vyšší částku než tu za energie, které jste skutečně odebrali, včetně případných nákladů na obnovení dodávek,“ upozorňuje Lukáš Zelený.

Kristýna Kuncová, dTest

Kam na výlet

Hřebenovkou k Červenohorskému sedlu (2)

Rozcestník před Švýcárnou hraje všemi barvami. Na východ odsud míří žlutá a modrá značka k Videlskému sedlu. Přímo na sever vede druhá větev modré značky. Červená a zelená, tedy trasy od Ovčárny, pak míří k severozápadu. Kolem studánky u chaty zamíří k Červenohorskému sedlu a do Koutů nad Desnou. Ještě než se zase rozdělí, směřují obě trasy přes sedlo, kde je opět k vidění pravé jesenické rašeliniště. Voda z mělkého sedla odtéká pomalu a hromadí se ve vrstvách odumírajících rostlin. Na cestě tento fakt připomenou haťové úseky chránící turistu před bahnem, pro přírodovědce jsou však tyto lokality nesmírně cenné. Z vrchoviště vytékají tři potoky – Studený, Hladový a Česnekový, mířící do Desné i do řeky Bělé. Neklamný důkaz, že i tudy prochází evropské rozvodí.

Rozcestník Slatě znamená další dělení cest. Zatímco červená míří na hřeben, zelená padá mírně dolů k rozcestí Kamzík. Pravověrní turisté se drží červené značky, cesta kolem hřebene je však pohodlnější. Dolů po zelené pak také míří ti, kteří chtějí sestoupit do Koutů nad Desnou, a rovněž běžkaři a cyklisté. Pro ně je hřebenovka nesjízdná.

Zelená značka do Koutů je sice oficiálně určena i cyklistům a běžkařům, ale zejména v její první části nečekejte žádnou dálnici. Až k rozcestí

Kamzík, pod vrcholem Malého Jezerníku, cesta padá poměrně prudce dolů. V létě je kamenitá, v zimě často zledovatělá. Pro běžkaře, kteří jsou zvyklí na manšestr upravených stop mezi Ovčárnou a Švýcárnou, je to někdy nemilé překvapení. Také cyklisté při pohledu na fotomapy mají pocit, že je čeká široká lesní cesta. Pravda, široká je, kamení je však na ní poněkud větší, než by člověk čekal.

Na Kamzíku se cesty opět dělí – modrá míří k Červenohorskému sedlu, zelená dále do Koutů. Po zelené i po modré je první rozcestník jménem Petrovka. Jméno dostal podle chaty, která stojí v lese pod cestou.

Cyklisté a běžkaři zde odbočí na nezačtenou silnici, která vede až do Koutů. Zelená značka pak pokračuje krajem krásných výhledů a skal-

Dlouhé stráně od Petrovky

Sjezdovky na Velkém Klínovci nad Červenohorským sedlem

Foto: V. Lehký

dvě cesty směřující k sedlu pod Červenou horou. Modře značená je přece jen pozvolnější, byť i zde najdeme prudké klesání k rozcestí nad Petrovkou. Pak už je ale cesta poměrně pohodlová vrstevnicovou trasou, která bývá v zimě udržována pro běžkaře.

Někde jsem se dočetl, že se této trase přes Skalní tabule říká také komunistická. Přídomek získala díky tomu, že byla vyznačena v 70. letech, kdy byla vlivem rozsáhlé těžby cesta rozšířena. Pozoruhodné však je, že mnoho nechybělo, a vedla přes celý hřeben Jeseníků skutečná silnice. Její vybudování navrhoval Zemský studijní a plánovací ústav moravskoslezský v Brně už těsně po druhé světové válce. Ten se zabýval rozvojem turistiky v Jeseníkách a navrhoval obudné „zhůvěřilosti“. Jednou z nich byla výstavba hotelu pro 1000 (!) návštěvníků na svazích Pradědu. Druhou šíleností byla tzv. silniční magistrála. Horská silnice měla vést ze Skřítku po hřebenech Jeseníků až na Ramzovou.

Naštěstí se proti postavil zdravý selský rozum a také nedostatek financí. Už tehdy si totiž zodpovědní úředníci uvědomovali, že podobná stavba by byla pro přírodu Jeseníků fatální. Také náklady na stavbu by byly neúměrné a své hrála i jasná obava o případnou údržbu silnice v kraji, kde je počasí více než nevyzpytatelné.

Foto: V. Lehký

Jestli má modrá trasa nějakou nevýhodu, tak bezesporu tu, že je dlouhá. Vlně se po horských úbočích celých pět kilometrů a, upřímně, moc rozhledů si zde člověk neužije. Mnohem zajímavější je tedy trasa vedoucí po hřebenech, kterou provázejí červené značky. Je sice pěkně členitá, nabízí však tu pravou jesenickou horskou turistiku. Stejně jako Velký Jezerník je i vrchol Malého Jezerníku (1208 m) spíše plochou náhorní plošinou. Své jméno nedostaly tyto hory náhodou. I zde vede cesta od rozcestí Slatě po haťovém chodníku, který chrání rašeliniště. Na vrcholové louce skutečně uvidíme četná jezírka s vodou temnou jako samo peklo. Tak ji barví rašelina a voda jí naopak dává životodárnou schopnost vyživovat chráněné rostliny, které zde rostou. Dokonalá symbióza. Cesta dále poměrně prudce klesá do sedla pod Výrovkou. U rozcestníku Pod Malým Jezerníkem se nezačtenou spojkou dá dojít na modrou trasu a pokračovat pohodlnější cestou. Dobrodruhy čeká výstup na Výrovku (1167 m) a poté zase klesání k rozcestí Klínovec. Stejnou cestou horu však najdeme nad tímto rozcestím. Je dobře známá všem, kdo míří na Červenohorské sedlo za lyžováním. Právě na jejím vrcholu je horní stanice lanovky i jednoho z vleků. Červená trasa se zde napojí na širokou cestu mířící k Velkoklínské chatě a pak již protne tři sjezdovky a zamíří k silnici protínající Červenohorské sedlo.

Miroslav Kobza: Cestou necestou za tajemstvím Hrubého Jeseníku

ních výchozů dolů. Kousek nad dnem údolí se tyčí skála jménem Sokolka. Patří k vyhledávaným horolezeckým terénům i proto, že její největší výška dosahuje 30 metrů a je členěna na plotny a převisy. Ze skály je pěkný výhled na Medvědí horu a Dlouhé stráně. Už jen kousek pod skálou cesta klesne na dno údolí Divoké Desné přímo v místě, kde se setkávají silnice k dolní nádrži Dlouhé stráně a na Červenohorské sedlo.

Vrátíme-li se na hřeben, můžeme si vybrat

Dobová pohlednice

Zajímavosti z přírody

Ovocnické rozhledy

Jsou-li hrušně jako celek středně odolné mrazům, jsou naproti tomu pokládány za ovocný druh, který je škůdci napadán nejméně. A skutečně je tomu tak, srovnáme-li je např. s jabloněmi, třešněmi či slivoněmi. Ovšem i na nich lze nalézt škůdce či choroby, které mohou negativně ovlivňovat naše výsadby. Významnější újmy však způsobují zejména v intenzivních monokulturních porostech, kde mají takřka ideální podmínky pro množení, navíc bez přirozených nepřátel. Jedním z nejvýznamnějších škůdců hrušní jsou **mery**. Jde o drobné zástupce hmyzu, kteří poškozují zejména mladé výsadby svým sáním na pupenech, listech či mladých výhonech. Nepřímým důsledkem jejich činnosti může být přenos karanténních chorob, jako je **fytoplasma – chřadnutí hrušní**. Mnohdy si s nově zakoupeným stromkem donesete na zahrádku nezvaného hosta z řádu roztočů, **vlnovníka hrušňového**. Jeho škodlivost spočívá v intenzivním množení a sání na listech za vzniku barevných puchýřků. Strom přichází o listovou plochu, výhony krní a chřadnou.

Z houbových chorob nelze opomenout **strupovitost hrušně**. Stejně jako u jabloní jde o odrudovou záležitost – existují odrůdy velmi náchylné (Koporečka) i odolné (Muškatečka, Špinka). A konečně nejvýznamnější chorobu posledních dekád je **rez hrušňová**. Tato houbová choroba prodělává svůj komplikovaný vývoj jako všechny rzi na hostitelích a mezihostitelích. Hostitelem jsou jalovce – čínský, prostřední a chvojka, mezihostitelem evropská hrušně. Nenapadá ani tůje, ani náš původní druh jalovec obecný. Na listech, výhonech i plodech hrušní vytváří oranžové léze, ze kterých se později na spodní straně vyvinou pohárkovité plodnice plné výtrusů. Úbytek listové plochy vede k chřadnutí a při masivním napadení se stává druh prakticky nepěstovatelným bez chemického ošetření. Přitom stačí odstranit z okolí dnes tak oblíbené jalovce a je po problému.

11) Avraňská (Dobrá Luisa, Louise bonne d'Avranche)

Původ: 1780 ve školkách pana Longuevalla.

Strom: roste bujně a vytváří jehlanovitě vzpřímené koruny. Je středně odolný mrazu.

Plodnost: dostává se záhy, je hojná a pravidelná.

Požadavky: žádá teplejší, záhřevnější polohy.

Plod: střední až dosti velký, s výrazným líčkem s hnědočervenými tečkami, dužnina je nažloutlá, jemná, neobyčejně šfavatá, rozplývavá, sladce přitřpklá, velmi kořenitá. Sklízí se koncem září.

Špatné vlastnosti:

v uzavřených polohách trpí strupovitostí, v mládí může namrzat ve dřevě.

Dobré vlastnosti: špičková tržní odrůda mimořádně typické chuti.

Dimitrij Tyč ml.

(Zdroje: Černík, V. a kol. *Malá pomologie II – Hrušky*. SZN, 1961, s. 76; Koch, V. a kol. *Hrušky*. Academia, 1967, s. 237; foto: <https://www.fabre-graines.com/fr/poiriers/>.)

Hasiči radí občanům

Povinnosti při pálení klestí

Jaro se blíží a hasiči z okresu Bruntál proto upozorňují na povinnosti související s pálením porostů a klestí. Je třeba rozlišit povinnosti vyplývající ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o PO“), pro fyzické osoby vs. podnikající fyzické a právnické osoby.

Fyzické osoby mohou provádět kontrolované spalování hořlavých látek, např. mohou pálit shrabanou trávu na hromadě, která bude ohraničená proti případnému rozšíření a nebude umístěna pod stromy nebo v blízkosti jiných hořlavých látek. U tohoto spalování musí být přítomen někdo odpovědný. Je však **zakázáno plošné vypalování porostů**. Na fyzické osoby se **nevztahuje ohlašovací povinnost** při pálení na územně příslušný hasičský záchranný sbor kraje. Měly by se však seznámit se závaznými vyhláškami obcí, které způsob pálení na volném prostranství mnohdy zakazují nebo alespoň upravují. Pálení na volném prostranství není jediný způsob, jak se zbavit biologického odpadu. Ten je možné také zkompostovat, odložit ve speciálních kontejnerech nebo ve sběrných dvorech.

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby (firmy, společnosti) rovněž nesmí dle zákona o PO provádět plošné vypalování porostů.

Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou navíc povinny, se zřetelem k rozsahu této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou **povinny předem oznámit** územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, případně ji může zakázat.

Pro ohlášení pálení u právnických a podnikajících fyzických osob pro území okresu Bruntál doporučujeme využít **internetové zaregistrování** na webové adrese www.hzsmk.cz. Na pravé straně naleznete odkaz PÁLENÍ KLESTÍ. Pro přihlášení a vyplnění údajů o pálení je třeba jen jednoduché registrace.

Dalšími možnostmi ohlášení pálení jsou:

e-mail na adresu od@hzsmk.cz

telefonát na pevnou linku **+420 950 739 814**

Je potřeba uvést:

- datum a čas (odkdy dokdy bude pálení probíhat),
- přesnou lokalitu pálení (nejlépe GPS souřadnice),
- jméno a mobilní telefonní číslo zodpovědné osoby, která bude u pálení přítomna.

UPOZORNĚNÍ:

Někteří občané a firmy si pro hlášení pálení pletou tísňové telefonní číslo 150 či 112. Důrazně upozorňujeme, že tato čísla jsou určena pouze pro tísňová volání v případě, že se někdo ocitne v tísni a potřebuje rychlou pomoc, nikoliv pro ohlášení pálení.

Pokud právnické a podnikající fyzické osoby plošně vypalují porosty nebo neoznámí spalování hořlavých látek na volném prostranství, případně nestanoví opatření proti vzniku a šíření požáru, dopouštějí se správního deliktu dle zákona o PO, za který hrozí sankce až do výše půl milionu korun.

Mějme na paměti možné nebezpečí a včas mu předcházíme.

Foto a text: Ing. Antonín Ušela

Sport

Handicapovaní kuželkáři uctili památku kamaráda

V sobotu 24. března se konal na domácí kuželně KK Jiskra Rýmařov první turnaj Českého poháru 2018, který organizátoři pojmenovali po Petru Švédíkovi, tělesně postiženém kuželkáři, který vloni náhle odešel do kuželkářského nebe. Turnaje se zúčastnilo osmatřicet hráčů z celé České republiky, konečné výsledky jsou uvedeny v tabulce.

Kategorie TP

1. Zdeněk Dočkálek	KK Jiskra Rýmařov (525 bodů)
2. Čestmír Šrom	KK Jiskra Rýmařov (457 bodů)
3. Miroslav Grebenář	KK Jiskra Rýmařov (359 bodů)

Kategorie LP1

1. Jiří Polášek	KK Jiskra Rýmařov (413 bodů)
2. Petr Kumstát	Blansko (397 bodů)
3. Josef Klech	Horní Benešov (379 bodů)

Kategorie LP2

1. Ivo Mrhal	KK Jiskra Rýmařov (429 bodů)
2. Jan Šmerda	KK Blansko (398 bodů)
3. Josef Zouhar	KK Blansko (344 bodů)

Další turnaj handicapovaných kuželkářů se odehraje 5. května v Blansku. Hráči děkují za pomoc městu Rýmařov a dále předsedovi Ladislavu Stárkovi, Romaně Valové, Michalu Ihnátovi, Antonínu Sochorovi, Pavlu Gerhardovi a Jaroslavu Tezzelemu.

Z podkladů Zdeňka Dočkála JiKo

Rozpis utkání fotbalových družstev SK Jiskra Rýmařov, z. s. duben 2018

Datum	MSFL muži A	OP – OFS muži B	KS sk. A dorost	KP MSKFS žáci st. + ml.	OP příprava st.	OP příprava ml. A	OP příprava ml. B
sobota 7. 4.	SK Uničov 15:30	Slez. Rudoltice	TJ Klimkovice		Sl. Ol. Bruntál C 10:00		
neděle 8. 4.				Horní Suchá			
středa 11. 4.	1. HFK Olomouc						
čtvrtek 12. 4.					FK Krnov A		
sobota 14. 4.	Spartak Hulín	Světlá Hora		MFK Karviná B 10:00 + 11:45		FK Krnov A 14:30	Juvent. Bruntál 16:00
neděle 15. 4.			Ostrava-Jih 11:00				
čtvrtek 19. 4.						FK Krnov B	FK Krnov A
sobota 21. 4.	Uherský Brod 16:00		Dolní Lhota	FC Kopřivnice			
neděle 22. 4.		Vrbno p. Prad. 16:00			Juv. Bruntál A 13:30		
sobota 28. 4.	FK Mohelnice	Staré Město		Sl. Ol. Bruntál 09:00 + 10:45		Horní Benešov 14:00	FK Krnov B 15:30
neděle 29. 4.			Fotbal Fulnek 11:00				

zápasy venku

zápasy doma

Sobota 7.4.2018 od 15:30 hod.

SK JISKRA RÝMAŘOV 1946

SK UNIČOV

Společně to zvládneme

První kolo badmintonové Ryo ligy dospělých ve čtyřhře

V sobotu 24. března se v hale rýmařovského gymnázia uskutečnilo první kolo badmintonové Ryo ligy dospělých ve čtyřhře. Ryo ligu tvoří šest samostatných turnajů konaných v průběhu roku 2018. Na konci roku bude po sečtení výsledků jednotlivých kol znám celkový vítězný pár Ryo ligy 2018.

Celkem se prvního turnaje zúčastnilo osmnáct párů, hrálo se šest kol „Švýcarem“, zápas na dva sety do 15 bodů. Vítězem prvního kola se stal smíšený pár Simona Ptáčková – Radek Šašinka se ziskem 32 bodů. Na druhém místě skončili Jiří Zahradník s Petrem Valáškem se ziskem 30 bodů. Třetí místo obsadili Radim Hanuš se Stanislavem Večeřou se ziskem 24 bodů.

Badmintonovou ligu pořádá klub SK Badec Ryo za podpory města Rýmařova. Za pitný režim patří dík Hospodě Z+Z z Huzové.

Michal Kaláb, foto: Lenka Kalábová

Rýmařovská hokejová liga 2017/2018

V zimní sezóně se na ledové ploše v Rýmařově opět uskutečnila Rýmařovská hokejová liga. Letošního ročníku se zúčastnilo osm družstev z Rýmařovska a jeden ze Šumperka. Šumperské družstvo sezónu nedokončilo, a tak se započítávaly výsledky osmi družstev z Rýmařova a okolí.

Hrálo se na dvě kola systémem každý s každým. O celkovém vítězi RHL rozhodl až závěrečný zápas mezi týmy SK Slovan A Rýmařov a HC Horní Město. Vítězství v tomto utkání si SK Slovan A Rýmařov zajistil celkové prvenství v letošním ročníku RHL. Na dalších pozicích se postupně umístili: HC Kovošrot Moravia, HC Horní Město, HC Predators Břidličná, SK Slovan B Rýmařov, HC Vikingové, HC Malá Morávka a Staří pání Rýmařov.

Rozlosování a veškerou organizaci si tentokrát na svá bedra vzali Martin Lašák a Vlastimil Samson, za což jim patří velký dík.

Michal Kaláb, foto: Petr Kováč

Vítězný tým SK Slovan A Rýmařov

- Zasklívání balkónů
- Zimní zahrady
- Plastová okna a dveře

I-nova CZ, s.r.o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 739 051 692
www.i-nova.cz

Hana Jurenková

terapeut a průvodce osobním rozvojem

Pomáhám nalézt řešení ve všech oblastech lidského života
(zdraví, vztahy, práce, finance...)

pomocí kineziologie, regrese, imaginace,
rozboru karmických kódů...

Jsem lektorkou kurzů a prožitkových seminářů.

Akce převážně ve Středisku volného času Rýmařov,
ale i v jiných městech.

Telefon: 724 150 842, e-mail: hanajurenkova@seznam.cz
Stříbrné Hory 37

www.sebepoznani-shankou.webnode.cz

Soukromá řádková inzerce

- Prodám novou dětskou POSTÝLKY Scarlett Dominik, používanou 1 měsíc (stahovací bok, materiál přírodní buk), matraci (kokos) s povlakem + kolečka s brzdou. Původní cena celkem 3100 Kč. Cena dle dohody. Tel.: 606 386 119.

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU**

bude v prodeji od **20. 4. 2018**

8/2018

Uzávěrka pro vydání

je ve čtvrtek

12. 4. 2017 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

BLACK & WHITE TAXI, s. r. o.

Přijme do svých řad nové kolegy právě z vašeho města Rýmařova

Podmínky:

- věk minimálně 21 let
- řidičský průkaz sk. B
- zdravotní způsobilost
- komunikativnost
- spolehlivost a časová flexibilita

Pokud máte zájem,
pište na janalka82@seznam.cz
či volejte na tel. 604 109 307

www.bw-taxi.cz

toto je plocha pro vaši reklamu **1/6 A4**

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4.....4400 Kč
1/2 strany A4.....2200 Kč
1/4 strany A4.....1100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4.....2000 Kč
1/2 strany A4.....1000 Kč
1/4 strany A4.....500 Kč
1/6 strany A4.....350 Kč
1/8 strany A4.....250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou.

Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.

Tel. 732 102 489; 554 254 374

E-mail: rymhor@seznam.cz

SOUKROMÁ ŘÁDKOVÁ INZERCE JEN ZA 10 Kč!

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>.
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 29. 3. 2018. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Redakce: Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Příkrylová. Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcrymarov.cz/horizont.php>. Vyšlo dne: 6. 4. 2018. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 12. 4. 2018. Další číslo vyjde 20. 4. 2018. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. Cena 15 Kč

Česká televize
zahajuje v důsledku
rozhodnutí vlády
přechod na nový
standard vysílání.

Divákům, přijímajícím televizní signál
pomocí antény, mohou 1. dubna
z naladěných pozic zmizet programy

3:5 **art**

Česká televize

Jak si je znovu naladit?
Jděte na digict.cz,
nebo volejte 2 6113 6113

STIHL

Akční slevy až 3.900 Kč

„Tak určitě!“

57 modelů zahradní techniky
v prodejní akci od 29. 3. do 30. 6. 2018.

W. H. 10.

Markéta Slaměňková - STIHL
Malá Morávka 213
tel.: 723 912 274, 554 273 209
Po-Pá 8:00-12:00 13:00-16:30

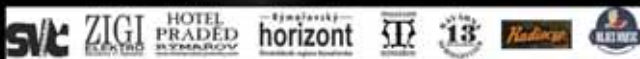
JAZZ CLUB SVK
RÝMAŘOV
uvádí koncert kapely

**SW
OMP**

Michal Wrobewski - sax, clarinet., Jan Příbil - trumpet, Martin Opršal - marimba
Vlado Micenko - double bass, Kamil Slezák - drums

RÝMAŘOV 6. 4. ve 20:00
Jazzclub (podium - vstup z parku, rampa)
vstupné: 130,- / studenti, důchodci 80,-

Rýmařovsko

STRÁNSKÉ z.s.

Vás zvou na regionální akci

„VÍTÁNÍ MLÁDÁTEK“

v sobotu dne **21. 4. 2018** od **14:00 – 18:00** hod.

na **Farmě Nedělní školy řemesel ve Stránském u Rýmařova,**
STRÁNSKÉ z.s. (č. p. 5)

Na co se můžete těšit?

- + propagaci a bezplatnou ochutnávku regionálních produktů
- + od 14:30 hod. na vítání mláďat (jehňata, tele)
- + celkovou prohlídku farmy, a to i po stopách Pastýlovy naučné stezky
- + soutěže pro děti i dospělé
- + ukázky z Nedělní školy řemesel (stříhání valašských ovcí, výrobu vlněných oveček)

- + propagaci Programu rozvoje venkova, Celostátní sítě pro venkov
- + prezentaci úspěšných projektů skrze MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s.
- + vystoupení hudební skupiny

VSTUP ZDARMA

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

SLEVA až 100 Kč
Z DOPLATKU NA LÉKY*

A PŘI NÁKUPU VYBRANÉHO SORTIMENTU
VOLNÉHO PRODEJE NAD 500 Kč

*Sleva z doplatku je poskytována ve formě neuplatnění maximální obchodní přírůžky a vztahuje se na léky hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění

- ✓ U nás dostanete to co máte předepsáno (nezaměňujeme)
- ✓ 20% sleva na antikoncepci
- ✓ Věrnostní bodový systém
- ✓ Dovoz inkontinenčních pomůcek na území Rýmařovska zdarma
- ✓ Inzulíny bez doplatku

ZÁKAZNICKÁ KARTA

AKČNÍ PRODUKTY

Analergin 50 tbl.

K léčbě příznaků spojených s alergickými stavy, jako jsou senná rýma, přetrvávající alergická rýma a chronická kopřivka. Lék k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalový leták.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~129 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

Beta karoten Galmed 12000 I.U. 100+20 zdarma

Antioxidant, který napomáhá k ochraně organismu před působením volných radikálů, doplněk stravy.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

[facebook.com/Lékárna Avion](https://www.facebook.com/Lékárna-Avion)

15 LET KVALITNÍ PÉČE O VAŠE ZDRAVÍ